

ITALIJANSKE ČETE SO PREKORALE AVSTRIJSKO MEJO TER ZASEDLE KORMIN, TERZO IN ČERVINJAN NA GORIŠKEM. V NJIH ROKAH SE NAHAJAJO VIŠINE MED IDRJICO IN SOČO.

ITALIJANSKA OFENZIVA PROTI IZTOČNI MEJI SE JE NEPRIČAKOVANO HITRO RAZVILA. — GLAVNI CILJ JE TRST, KATEREGA NAMERAVAJO ZAVZETI ITALIJANI, DA PREPREČIJO VZNEMIRJANJE IZTOČNE OBALI ITALIJE OD STRANI AVSTRIJSKEGA BRODOVJA. — V CELEM SE JE ZAPOČELO Z DVEI GIBANJ, — PROTI SEVERU IN PROTI TRSTU.

OBSTRELJEVANJE PORTO BUSO.

PORTO BUSO JE POMOŽNA MORNARIŠKA POSTOJANKA AVSTRIJE PRI OGLEDU. — Z DUNAJA SE POROČA, DA JE BIL NAPAD AVSTRIJSKIH AEROPLANOV NA ITALIJANSKA MESTA ZELO USPEŠEN TER DA SE JE NAPRAVILO VELIKO ŠKODE.

London, Anglija, 25. maja. — Dasiravno je Avstrija prva udarila s svojo armado in aeroplani ter napadla italijanska obrežna mesta, je Italija takoj odgovorila ter vrgla preko avstrijske meje na Goriškem in Furlaniji močno armado, ki je že dosegla precej uspehov. V Rimu se je oficijelno objavilo, da so pogladi Italijani Avstrije nazaj ter zavzeli važne pozicije pri Caporetto, nadalje višine med Idrijo in Sočo ter mesta Kormin, Červinjan in Terzo. Vsi ti kraji se nahajajo dve ali tri milje od italijansko-avstrijske meje na avstrijski strani. Raztezajo se v ravni črti proti severu od tržaškega zaliva. Glavno mesto Goriške, Gorica, leži le pet milj iztočno od Kormina in Trsta sam je oddaljen 25 milj od mejne črte. Železnice, ki tečejo na iztok in zapad gredo skozi Terzo in Kormin. Italijanska mornarica ni dolgo čakala z odgovorom na avstrijski napad. En italijanski torpedni čoln rušilec je priplul večerj v avstrijsko pristanišče Buso, v bližini italijanske meje ter je pričel obstreljevati ladje v pristanišču. Rušilec je tudi razdeljal železniško postajo ter potopil neki majhen avstrijski kanonski čoln, kojega posadko, enega častnika, 15 podčastnikov in 47 mornarjev se je ujelo ter prevedlo v Benetke. Avstriji so izgubili več ljudi, dočim pri Italijanih ni zaznamovati izgub. Pristanišče Buso se rabi kot pomožna postojanka za avstrijsko mornarico.

Vprizorilo se je dva gibanja.

Iz hitrega in deloma uspešnega udara italijanske armade je razvidno, da je bilo vse skrbno pripravljeno. Iz prvih poročil iz Rima glede gibanja armad je razvidno, da se vršita sedaj dva taka gibanja, kojih eno je obrnjeno proti severu, proti Karnijskim Alpam, drugo pa proti Furlaniji. Cilj slednjega gibanja je Trst in polotok Istra. Červinjan, katerega so Italijani zasedli, je oddaljen od tržaškega zaliva le kakih deset milj. Na obeh frontah se bodo očividno razvili ostri boji. V poročilu na "Times" iz Campo Cologna se glasi, da so pri spopadu v Tomale-prelazu, dvajset milj od Tirana, pogladi Italijani nazaj Avstrije, ki so bili udrti v italijansko ozemlje. Ujelo se je buje več sto avstrijskih planincev. V poročilih z Dunaja se ničesar ne omenja o spopadih na Goriškem, temveč se le obširno pojasnjuje akcijo avstrijskih avijatikov ob iztočni italijanski obali. V poročilu italijanskega vojnega ministrstva glede upada v Furlanijo, Goriško in Kranjsko se glasi: — Na kranski fronti je otvorila avstrijska artilerija ogenj na naše pozicije, a brez uspeha. Tekom 24. maja je naša artilerija obstreljevala pozicije sovražniške artilerije. Na Furlanskem so naše čete napredovale na vsaki točki ter natele le na slab odpor. Zasedli smo Caporetto, nadalje višine med Idrijo in Sočo, Červinjan in Terzo. Sovražnik se je umaknil, razdeljal za seboj mostove in požgal hiše.

Obstreljevanje Benetk iz zraka.

London, Anglija, 25. maja. — Glasom dodatnih poročil, ki so došla, sta se prikazala nad Benetkami v ponedeljek zjutraj dva sovražna aeroplana, ki sta vrgla enajst bomb, ne da bi povzročila resno škodo. Pregelal ju je ogenj iz naših utrd. Škoda na železnici, katero so povzročili avstrijski aeroplani, je bila malenkostna ter se jo je že popravilo. Avstrijske bojne ladje so potopile neki nemški parnik v pristanišču Ancona. Italijansko mornariško ministrstvo je izdalo sledeče poročilo: — Neki parnik, ki je došel v Barletta, poroča, da je pri rtu Gargano ob polnoči zapazil neko avstrijsko bojno ladjo, katero so spremljali štirje torpedni čolni. To je najbrž ista bojna ladja, katero se je prepodilo od Barletta, potem ko je bila oddala parstrel. Glede avstrijskega napada na italijansko obal pravi danes "Globe" "Gloria d'Italia": — Avstrijski napad na italijansko iztočno obal, tekem kojega se je obstreljevalo neutrjena mesta, je dokaz, kako potrebno je za Italijo, da ima v svojih rokah Istro, otoke in Dalmacijo. — Italijanski narod se mora sprijazniti z mislijo, da bo jadranska obal večkrat obiskana od sovražnika. Treba si je le vzburiti v spomin, kaj se je zgodilo z Anglijo. Dasiravno ima slednja najmočnejšo mornarico na svetu, se je vendar naskočila njeno obal. Italijanska mornarica je dvakratna ona Avstrije, dočim je pa italijanska obal s strateškega stališča manj vredna. Napadov na to obal se ne da preprečiti, tudi če bi bila italijanska mornarica trikrat močnejša od avstrijske. Poslanika Buelow in Macchio sta večerj dospela v Chiasso, Švica ter sta po kratkem odmoru nadaljevala pot v Berlin, oziroma na Dunaj. Italijanska vlada je pričela nabirati prostovoljce, stare manj kot dvajset in nad štirideset let.

Poškodovan avstrijski torpedni čoln.

Dunaj, Avstrija, 25. maja. — Avstrijsko vojno ministrstvo je izdalo sledeče poročilo: — Avstrijski torpedni rušilec "Scharf-schuetze" je prodir v ozki kanal v Porto Orsini, dokler ni prišel do utrjenih italijanskih postojank. Skrite italijanske baterije pa so naenkrat otvorile ogenj s dvajstmeterskimi topovi na avstrijsko poizvedovalno ladjo "Novara". In na drugi torpedni čoln, ki je ležal izven kanala. Neka italijanska granata je zadela v častniško obednico na torpednem čolnu ter povzročila veliko odprtino. Da pomaga rušilec in torpednemu čolnu, je pričela "Novara" obstreljevati italijanske zakope, a je bila tudi sama večkrat

zadeta. En častnik in štirje možje so bili ubiti in več mož je bilo ranjenih. Izgube sovražnika so bile najbrž dvajsetkrat tako velike. "Scharfschuetze" je ubežal nepoškodovan in torpedni čoln se je spremenilo v Pulj. V Rimini, kakih 90 milj južno od Benetk, je oborožena križarka "Sankt Georg" obstreljevala železniško postajo in mostove. V Sinigaglia, 25 milj severno od Ancone, je bojna ladja "Zrinyi" razdeljala železniški most, naprave v pristanišču, železniško postajo in neki vlak. V Anconi je večje brodogradilstvo obstreljevalo stare utrdbe, nadalje artilerijska in kavalerijska taborišča, železniško postajo ter petrolejske kotle. Napravljena škoda je velika in razdeljala se je tudi tri parnike v pristanišču.

Italijanski poslanik je zapustil Berlin.

London, Anglija, 25. maja. — Signor Riccardo Bollati, italijanski poslanik v Nemčiji, je večerj zjutraj s svojim štabom zapustil Berlin. Na kolodvor se ga je prevedlo po manj obljubljenih ulicah. V tozadnem poročilu iz Berlina preko Amsterdama se glasi, da se ni hotel nemški državni kancelar oficijelno posloviti od italijanskega poslanika. Isto je storil tudi nemški minister za zunanje zadeve in na kolodvoru je zastopal nemško vlado neki mlajši uradnik.

Nemški vojniki baje pozdravljajo vstop Italije v vojno.

Pariz, Francija, 25. maja. — Ko so francoske čete v okolici pri Ailly razvile v svojih zakopih italijansko zastavo, so baje nemški vojniki v nasprotnih pozicijah vsklikali: — Tem boljše! Bo vsaj preje vsega konec! Predsednik Poincaré je poslal italijanskemu kralju brzojavko, v kateri mu čestita, da se je odločil za vojno na strani zaveznikov in proti nemškemu nasilju.

Priljubljeni na velike izgube.

Pariz, Francija, 25. maja. — Današnji italijanski listi pravijo, da Italija lahko premaga Avstrijo, da pa se je treba pripraviti na velike izgube. Listi tudi hvalijo resnost, s katero se je narod lotil težke naloge.

Predsednik Wilson proglasi nevtralnost.

Washington, D. C., 25. maja. — Državni departament je objavil danes izjavo nevtralnosti za vojno med Italijo in Avstrijo. Proklamacija, ki se v le malo razlikuje od prejšnjih sličnih proklamacij, vsebuje do 2000 besed. Italijansko poslaništvo je objavilo danes izjavo italijanske vlade, v kateri se skuša opravičiti postopanje Italije. Glede rezervistov, ki pojdejo domov, se je odločilo, da se jih bo vkrcalo v canadskih pristaniščih. Stem se hoče izogniti neprijetni kritiki.

Za poljske rezeže.

Auburn, N. Y., 25. maja. — Dvesto kazencev tukajšnje kaznilnice se je ponudilo prostovoljno, da bodo pletli jopice, nogavice in zapestnice za poljske rezeže, ki so bili prizadeti v slednje vojne. Potrebno volno so darovali mesečni. Izgotovljene predmete bodo izročili nekemu newyorškemu pomožnemu društvu, ki bo gledalo na to, da bo prišla obleka in prave roke.

Angleški kabinet.

London, Anglija, 25. maja. — Na Angleškem je bil večerj sestavljen nov kabinet, ki ima dva člana več kakor jih je imel prejšnji. Lord Kitchener bo ostal vojni minister, Sir Edward Grey zunanji minister, namesto Winstona Churchilla je postal mornariški minister bivši ministriški predsednik Arthur J. Balfour. Admiral Lord Fisher, vrhovni poveljnik angleške mornarice bo najbrže odstopil, ker je že pred časom izjavil, da ne bo nikdar delal zaeno z Balfourom.

Simpatije za morilko.

Philadelphia, Pa., 25. maja. — Neki bogat mešan, ki pa želi, da bi se ne objavilo njegovega imena, je izjavil, da hoče staviti do \$100,000 varščine za Ido Riehl, ki je, kakor znano, ustrelila svojega zapeljivca, ki je ni hotel poročiti, ko je čutila, da bo postala mati. Povsod se čuti izraze sočutja in simpatije z deklico in splošno prevladuje naziranje, da je bil njen čin upravičen in da naj se jo izpusti na prosto.

Bivši policijski poročnik Becker.

Albany, N. Y., 25. maja. — Privzno sodišče je danes potrdilo drugo obsodbo bivšega newyorškega policijskega poročnika Ch. Beckerja, ki je obtožen, da je bil sokriv umora igralca Hermana Rosenthala. Ko so povedali Beckerju, da je privzno sodišče obsodbo potrdilo, je za vedno izgubil upanje, da bo odšel smrti na električnem stolu. Prihodnji teden bo sodišče že mogoče določilo termin, kdaj bo izvršitev smrtno obsodbe. Becker se nahaja izza prve obsodbe v smrtni celici Sing Sing je tisti.

Najdeno truplo.

Bridgeport, Conn., 25. maja. — Ne bregu Yellow Mill Pond so našli večerj golo truplo neke ženske. Truplo je čisto razmesarjeno in je moralo že dalj časa ležati v vodi. Oblasti bodo uvedle strogo preiskavo.

Požar na hospitalni ladji.

Newport, R. I., 25. maja. — Šele danes se je zaznalo, da je izbruhnil pretekli ponedeljek na hospitalni ladji "Solace" požar. Povzročena škoda je malenkostna in med bolniki ni nastala nobena panika.

Postal blazen valed žalosti.

Ker je bil ločen od pričetka vojne od svojih sorodnikov in znancev v Nemčiji, je iz žalosti zbledel 23letni steward Herman Heidecker na parniku "Barbarossa".

Z zapadnih bojišč. Nemci v ofenzivi.

Zavzeli so z naskokom več višin pri Ypres ter naskočili na številnih drugih točkah.

FRANCOSKO POROČILO.

Francozi poročajo, da se je odbilo Nemce pri Ablain in Neuville kljub ponovnim naskokom.

Berlin, Nemčija, 25. maja. — Glede operacij na zapadnem bojišču se glasi v današnjem oficijelnem poročilu: "V Flandriji smo večerj nadaljevali z naskoki v smeri proti Ypres. Z naskokom smo zavzeli Flaminghe farmo ter se približujemo sedaj Hooge. V teh bojih je padlo v naše roke 150 jetnikov in dve strojni puški. Južno od Armentieres, med Neuve Chapelle in Givenchy ter severno od Lorette se je odbilo delne naskoke sovražnika, ki je imel težke izgube."

V poročilu se nadalje glasi, da so hotele francoske čete pri Neuville vprizoriti naskok, da pa jih je ustavila nemška artilerija. Pariz, Francija, 25. maja. — Nemci so vprizorili ostre naskoke ob cesti iztočno od Ypres. Pri Langenmarek so koncentrirali močne oddelke. Bitka traja že 24 ur, ne da bi padla odločitev. V popoldanskem poročilu se glasi, da se je odbilo vse nemške naskoke na angleške črte. Nadalje južno so Nemci istotako vprizorili naskoke, posebno na francoske črte severno od Ablain. V poročilu se glasi, da so imeli Nemci težke izgube in da se jih je pogladi nazaj.

V večernem poročilu se glasi, da so Francozi severno od Arras napredovali ter zavzeli več nemških zakopov. London, Anglija, 25. maja. — General French poroča, da se še ni moglo dobiti nazaj zakopov, katere so večerj izgubili Angleži. Nemci so zopet uporabljali dušične bombe in sicer na razdaljo petih milj.

V večernem poročilu se glasi, da so Francozi severno od Arras napredovali ter zavzeli več nemških zakopov. London, Anglija, 25. maja. — General French poroča, da se še ni moglo dobiti nazaj zakopov, katere so večerj izgubili Angleži. Nemci so zopet uporabljali dušične bombe in sicer na razdaljo petih milj.

V večernem poročilu se glasi, da so Francozi severno od Arras napredovali ter zavzeli več nemških zakopov. London, Anglija, 25. maja. — General French poroča, da se še ni moglo dobiti nazaj zakopov, katere so večerj izgubili Angleži. Nemci so zopet uporabljali dušične bombe in sicer na razdaljo petih milj.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Dasiravno je Italija napovedala Avstriji vojno, vseeno pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko, tako zanesljivo, kot prej.

Avstrijska pošta uprava ustavi promet na vseh poštah, katerim preti nevarnost od sovražnika. — Denar namenjen v ogrožene kraje se sploh z Dunaja ne odpošlje naprej, temveč nam nazaj s pripombo, zakaj se ni mogel dostaviti, nakaž ga mi vrnemo pošiljatelju. Toraj se ni bati nikake izgube.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	...	90	K	...	9
5	...	1.75	120	...	12.8
10	...	2.60	130	...	14.4
15	...	3.40	140	...	16.0
20	...	4.25	150	...	17.6
25	...	5.10	160	...	19.2
30	...	5.90	170	...	20.8
35	...	6.75	180	...	22.4
40	...	7.60	190	...	24.0
45	...	8.45	200	...	25.6
50	...	9.30	210	...	27.2
55	...	10.15	220	...	28.8
60	...	11.00	230	...	30.4
65	...	11.85	240	...	32.0
70	...	12.70	250	...	33.6
75	...	13.55	260	...	35.2
80	...	14.40	270	...	36.8
85	...	15.25	280	...	38.4
90	...	16.10	290	...	40.0
95	...	16.95	300	...	41.6
100	...	17.80	310	...	43.2
105	...	18.65	320	...	44.8
110	...	19.50	330	...	46.4

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

RUSKI PORAZ SEVERNO OD PRZEMYSŁA. BOJI ZA POSTOJANKE PRI SED-IL-BAHRU.

NEMCI POROČAJO, DA JE ARMADA GENERALA MACKENSENA POGNALA RUSE SEVERNO OD PRZEMYSŁA NAZAJ. RUSKI ZUNANJI MINISTER O BALKANSKIH DRŽAVAH. — BOLEZEN GRŠKEGA KRALJA. — TURŠKI VOJAKI NISO ZA DOVOLJNI Z NEMŠKIMI ČASTNIKI. — VELIKO TURŠKIH VOJAKOV JE DEZERTIRALO V MALO AZIJO. — PREMIERJE. — RAZMERJE MED TURČIJO IN ITALIJO. — OBLEKA ZA REVNE POLJAKE.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Petrograd, Rusija, 25. maja. — Ruski generalni štab zatrjuje, da se je situacija na Rusko Poljskem in v Galiciji zadnje dni za Ruse znatno izboljšala. Nemško ofenzivno prodiranje je bilo ustavljeno na črti, ki sega od reke Piliče do Kolomeje. Sedaj je naravnost izključeno, da bi zavzeli Nemci Przemysl. Severno od Przemysla se je morala armada generala Mackensena umakniti, ker se ni mogla več ustavljati silni ruski premoči. Nemci in Avstriji bodo morali v najkrajšem času oditi izpred Sana.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 25. maja. — Zaveznika sta v srednjem delu Galicije zopet zmagala. Armada generala Mackensena je bila uspešna, vjela veliko število sovražnikov in zaplenila precej vojnega materiala. Severno od Przemysla je stopila večerj armada nemškega generala Mackensena zopet v ofenzivo. Nemci so napadli Ruse in jih pogladi v beg. Nemci so z naskokom zavzeli utrjene vasi Drohobog, Ostrov, Visoko in Vetlin ter si osvojili vse sovražniške postojanke, ki se nahajajo na gričih vzhodno od Cule. Kolikor je dosedaj znano, so vjeli nemški vojniki 153 ruskih častnikov in 21,000 mož. Zaplenili so 39 topov in najmanj 45 strojnih pušk. V severozapadnem delu Rusije smo vrgli sovražnika preko reke Dubice in mu prizadeli ogromne izgube. Pri Ciragori smo odbili vse sovražniške napade.

Izpred Dardanel.

Berlin, Nemčija, 25. maja. — Zavezniki imajo pri Dardanelah vedno večje izgube. V bojih pri Sed-il-Bahru, na južnem koncu Galipolisa, so izgubili Angleži in Francozi samo v enem dnevu 4000 mož. Turške baterije so tako poškodovale neko križarko, da se je morala umakniti in si poiskati zavetja v nekem bližnjem pristanišču. Turški generalni štab poroča: V nedeljo zjutraj so naše baterije pri Gaba Tepeh težko poškodovale neko sovražniško križarko. Ko se je ladja začela umikati, se je pojavilo nad njo več naših zrakoplovec, ki so začeli metati bombe nanjo. Križarko je pet drugih bojnih ladij odvedlo v neko pristanišče. V bojih pri Sed-il-Bahru, o katerih je bilo že poročano, je padlo do 400 francoskih in angleških vojakov.

"Pantelejmon".

Berlin, Nemčija, 25. maja. — Neka brzojavka iz Carigrada naznaja, da je neki turški podmorski čoln v Črnem morju torpediral in potopil rusko bojno ladjo "Pantelejmon". Omenjeni podmorski čoln je že več tednov na delu. Iz raznih virov je znano, da je prizadel ruski mornarici že težke izgube, vendar podrobnosti dosedaj še niso znane.

Zavezniki poročajo.

London, Anglija, 25. maja. — Tukajšnja oficijelna brzojavna agencija je izdala danes sledeče poročilo o operacijah zaveznikov na polotoku Galipolis: Prva francoska divizija je začela v petek pri Sed-il-Bahru uspešno prodirati in se sedaj nahaja v neposredni bližini turških zakopov. V soboto je napadel so-

vražnik levo krilo divizije. Po več ur trajajočem boju se je Turkom posrečilo zavzeti nekaj francoskih strelnih jarkov. Pozno popoldne so pa zavezniki vseeno pogladi Turke nazaj, ki so pri umikanju izgubili 500 mož. V nedeljo so naprosile turške čete ki stojte pri Avi Burnu nasproti avstralskemu in novozelandskemu armadnemu zboru za enodnevno premirje, da bi zamogli pokopati svojih tritisoč mrličev. Premirje je bilo dovoljeno, vsled česar je vladal naslednji dan na Galipolisu mir.

Ustaja v turški armadi.

London, Anglija, 25. maja. — Iz Sofije je sporočil poročevalec "Daily Mail" sledeče: Mladoturški častniki in vojniki pri Kum Kaleh ob maloazijski obali so se uprli. Baje so izjavili, da pod vodstvom nemških častnikov ne gredo več v boj. Ustake so premagale druge turške čete, in njihove poglavarje poslale zvezane v Carigrad. Iz Aten naznanjajo: — 500 turških vojakov, ki so bili prideleni posadki v Smirni je pobegnilo v notranjost Male Azije.

Grški kralj Konstantin.

Atene, Grško, 25. maja. — Zdravstveno stanje kralja Konstantina se je večerj znatno poslabšalo. Pljučnico je bil srečno prestal, sedaj je pa nastopila neka druga bolezen, katere zdravniki dosedaj še niso mogli diagnosticirati. Berlinski specializet za notranje bolezni dr. Kraus bo dopel danes z bojno ladjo "Panther" v Atene. Ljudstvo je silno potrto, posebno zategadelj, ker se med njim razširjajo govorice, da kralj ne bo prebolel bolezni.

Stališče Bolgarske.

Petrograd, Rusija, 25. maja. — Ruski zunanji minister Sergij Sazanov je rekel nekemu angleškemu časnikarskemu poročevalcu: Prav je, da se je tudi Italija vmešala v vojno. Sedaj smemo vsi trdno upati, da bo vojna v najkrajšem času končana. Ta korak Italije bo imel pa tudi velik vpliv na nevtralne države, posebno na one, ki so na Balkanu. Nevtralne balkanske države, ki mislijo, da so njihovi interesi v nevarnosti, se bodo združile, in če ne bo drugače, začele tudi z vojno. Glede Bolgarske se je izrazil, da ne bo šla v boj zoper Rusijo. Med Italijo in Srbijo vladajo prijateljske razmere. Rusija bo šele tedaj pravzaprav začela pomagati Srbiji, ko bo imela zadnja eno ali dve pristanišči ob Jadranskem morju.

Stališče Turčije.

Carigrad, Turčija, 25. maja. — Turška vlada ni bila čisto nič presenečena, ko je Italija napovedala Avstriji vojno. Na to so bili že vsi vladni krogi pripravljeni. Sedaj vlada med Turčijo in Italijo še ravno tako razmerje kakor je vladalo pred vojno. Turška poročila o vojni med Avstrijo in Italijo so zelo pomanjkljiva.

50 oseb utonilo.

Santiago, Chile, 25. maja. — Parnik "Maximiano Errazuriz" je zadel danes v tukajšnji bližini ob pečine in se potopil. Utonilo je 50 oseb.

POZOR!

Čenjenim odjemalcem naznanjamo, da nam je zaloga importiranih KOS popolnoma pošla. Slovenic Publishing Co.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
25 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.50
pol leta za mesto New York 2.50
pol leta za mesto New York 2.50
pol leta za mesto New York 2.50
pol leta za mesto New York 2.50**"GLAS NARODA"** izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Depisi brez podpisa in osebnosti se ne
prihajajo.Denar naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejane
izvleče naznaniti, da hitreje
najdemo naslovnik.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**
25 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
PUBLISHED WEEKLY

Pismo avstrijskega cesarja

—o—

Lastnoročno pismo avstrijskega
cesarja na morarico, armado in
prebivalstvo Avstro-Ogrske je kaj
spretno sestavljeno. Apelira na
čustva, na zgodovinsko pretek-
lost in vzbuja spomine na dobo,
slavno po eni, a žalostno po drugi
strani.Doba Radecki-ja, Tegetthoffa,
doba Custozze, Novare in Visa,
doba nadvojvode Albrehta je do-
ba najbolj temne reakcije, naj-
hujših nasilstev in bičanja in
obraz vsake humanitete. Bil je ab-
solutizem, ki je ležal v zadnjih
vzdihih ter v smrtne boju zbral
še enkrat vse pojemače moči,
da zada udarec onim, ki so mu
pomagali izpodkopati tla. Sever-
na Italija je bila avstrijska, de-
loma direktno podložna Dunaju, de-
loma pod vladav avstrijskih prin-
cev. Italijanski rodoljubi pa so
hoteli združiti Italijo ter napra-
viti iz nje enotno državo z doma-
čo vlado in ljudskim parlamen-
tom.Vsi boji, katere omenja cesar
v svojem pismu, so se vršili za
oprostitev Italije izpod avstrij-
skega jarma in tiranstva in Ra-
decki, Albrecht in Tegetthoff so
storili, kar je bilo v njih moči,
da ohranijo Avstriji italijanske
provincije ter zabranijo oživetje
enotne Italije.Kot možje, kot vojniki in junaki
so vredni trije vsa obudo-
vanja, kot služabniki nazadnja-
štva in tiranstva pa nobenega.Avstrijski cesar pravi v svojem
pismu, da ni Avstrija ogrožala
Italije in njenih interesov. To je
res — ne oziroma se na Balkan
— in celo pospeševala jih je ter šla
Italiji v vsakem oziru na roko.
Sedaj pa žanje, kar je sejala.Vsakemu človeku je bilo jasno,
da bo Italija, čim bolj bo napre-
dovala na vseh poljih, nekega
dne zahtevala to, kar misli, da je
njeno. Vsakdo je vedel, da bo ne-
kega dne zahtevala Trst, Dalma-
cijo, Goriško in Istro in da bo na-
stala vojna, če se ji tega prosto-
voljno ne da.Vse to se vedelo v Avstriji in
kljub temu se je vstrajalo pri hi-
navski trozvezi, ki je vsled an-
tagonizma vdeležencev v bistvu
utopija in laž samoposebi. Nem-
čija ima svoje interese in rabi Av-
strijo le kot služkinjo v dosegu
svojih lastnih ciljev. Italija ima
svoje lastne interese in te je ho-
tela varovati proti vsakemu, tudi
zavezniku na papirju.Avstrija pa je imela tudi svoje
interese, a vsi ti interesi so bili v
konfliktu z onimi njenih zavezni-
kov, Italije in Nemčije. Ako po-
stane Avstrija odločilna sila na
Balkanu, kam pa pride potem
Nemčija? Kam pride Italija?Vse to se je vedelo, a kljub te-
mu vstrajalo pri trozvezi, ki je bila
vse prej kot naravna in iskrena.
Koga zadene potem krivda, če je
Italija potem stopila iz zveze ter
se odpovedala prijateljstvu. Vla-
dajočo stranko v Avstriji, ki jevidela vsled naročila iz Berlina le
en strah — strah pred Slovani,
dočim je bila za vse drugo slepa
in gluha.Balkanci Slovani ji niso dali
miru, niso pustili, da bi v miru
spala. Avstrija je hotela zagospo-
dariti na Balkanu po naročilu
Nemčije in v ta namen je bilo tre-
ba uničiti Srbe, ki so bili obema
na poti. Italije, ki je čakala pri-
like, da udari, se ni videlo ali je
ni hotelo videti. Vsled tega je pri-
šlo do tega, da je šla sedaj Italija
"z vihrajočimi zastavami v so-
vražnji tabor".Pismo avstrijskega cesarja je
žalostno in napoved bankerota.
Kar more sedaj priti, je le še po-
polen poraz, katerega je pa Av-
strija sama zakrivila s svojo pro-
stoslavsko politiko.**Dopisi.****White Valley, Pa.** — V naši na-
selbini se je začelo zadnji čas s
polno paro obratovati. Sem pa ni-
kogar ne vabim, ker dela ni mo-
goče dobiti. — Zadnji teden je bil
iz Export, Pa., dopis, v katerem
je dopisnik priporočal, da bi bilo
lepo, če bi si slovenska naselbina
nabavila zastavo. Z dopisnikom
se popolnoma strinjam. Po mojem
mnenju bi bilo najbolje, da skli-
čemo shod vseh slovenskih dru-
štev, ki naj bi se vršil 30. maja.
Pri tej priliki bi se o vsem pogo-
vorili. Če bi si hotelo vsako dru-
štvo nabaviti zastavo, bi šlo pre-
več denarja, tako je pa najbolje,
da vsi skupaj kupimo zastavo, če
jo hočemo imeti. Na zastavi naj
bo kak splošen napis, ki se bo ti-
kal cele slovenske naselbine. Ro-
jaki v Export in White Valley,
osebosti in nasprotstva vstran,
združimo se vsi v eno celoto in
pokažimo, kaj lahko napravimo,
če smo složni. Upam in prepričan
sem, da se bodo sili udeležili vsi
tukajšnji Slovenci in oni iz Ex-
port. Pozdrav! — Član raznih
društev.**Newburgh-Cleveland, O.** — Ne
vem, kaj je vzrok, da je v tuka-
jšnji naselbini vse tako tiho. Že
dolgo časa se ni nikdo oglašil v
javnosti. Dela se je precej dobro,
brezposelnih je pa še vedno ve-
liko število. Nekaj so družbe zapo-
sobile, ker so čakali že celo zimo
odrešenja. Za druge stvari se tu-
kajšnji rojaki primeroma malo
zanimajo. Mogoče so se zamislili
v milo domovino onstran morja,
kjer se pretaka toliko nedolžne
krvi, kjer pade po krivici toliko
življenj. Kakor vse kaže, tega
barbarizma še ne bo tako kmalo
konec. Zadnjič mi je pokazala
prijateljica pismo, katerega ji je
poslal znanec iz Trsta. Iz njega
je razvidno, da so se v Trstu re-
šile demonstracije in da je bilo
vse tajenje in skrivanje nekaterih
ameriških slovenskih listov za-
stoj. Omenjeni Tržačan piše, da
je bilo pri nemirih več žensk ne-
varno ranjenih. Po čeli okoli ba-
je ni mogoče dobiti kruha. Dru-
gega novega ne vem zaenkrat. Če
bo kaj posebnega bom že sporoči-
la. Pozdrav vsem Slovincem in
Slovenkam! — Frances Penko.**Odlomek iz pisma.**

Borovnica, Kranjsko.

Dragi brat:—
...Upamo, da se imaš bolje ka-
kor mi. Za nas je vsaki dan slab-
še. Sreča je še, da nimamo nobe-
nega v vojni. Skoro je za obupat.
Draginja je strašna, živl je se-
daj primanjkuje. Ne vem, kako
bomo prestali do novine. Tu, v
Brezovici in na Pokojišču vse utru-
jujejo. V nedeljo sem si šla ogle-
dat strelne järke. Ogromno je-
lezja in dratu vozijo gor. Vozniki
imajo vedno veliko opravila. Tu
so grozovite priprave...**LISTNICA UREBNISTVA.****F. P., Newburgh-Cleveland, O.**
Glede one stvari se bo že izkazalo.
Zelo bi nas veselilo, če bi nam po-
slali naslov onega rojaka, ki je go-
voril z omenjenim gospodom.**Sheboygan, Wis.** — Da, moč
strojev in lokomotiv, ki so na par-
nikih, se računa po konjskih si-
lah. Ena konjska sila je ona sila,
ki dvigne v eni sekundi 75 kilo-
gramov sto en meter visoko, ali
pa sila, ki dvigne v eni sekundi
en kilogram sto metrov visoko.**"GLAS NARODA" JE EDI-
NI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE
NANJ!****Tekom leta.**Povest. — Spisal Josip Stariha.
(Nadaljevanje.)V tistem hipu pripti od nekod
vojak."Alarm, tovariši!... Takoj vsak
v svojo vojašnico!"
Opasujejo se bajoneti in sablje,
z nervozno naglico se pregrabljajo
prsti, se natikajo čepice. Po dvo-
rišču in po veži odmevajo hitri
koraki, za odhajajočimi se plaho
ozirajo zamišljene oči."Svet se je podrl, Francej!"
je dejal tovariš Kovač svojemu
sodrug. "Kaj bo iz tega, kdor
bi mogel že sedaj vedeti. Pripra-
vimo se, drage... svet bo zagor-
el."Nato sta molče hitela za drugi-
mi mimo gruč, ki so se zbirale na
ulicah in se natihoma menile med
seboj. Popoldansko sonce pa je
mirno in tiho lezlo svojo navadno
pot proti zahodnim goram.**V.**Minka je nekega dne sredi ju-
lija prinesla Francelju pokazati
svoje zrelostno izpoved. Naj-
težje je bilo za njo, je bilo že po-
zabljeno, stala je hipoma na pra-
gu novega življenja, prvi dan v
njem samostojna."Lepo izpovedoval, Minka, ne
bo ti težko, da dobiš službo kol-
ikor toliko po svoji volji", ji je
dejal Francej. "Kako bodeta ve-
sela oči in mati, ko se prikažeš
pred njima s tem papirjem v ro-
ki. Da bi le tako dobro končalo
svoje leto.""Ni dvoma, Francej!"
"Kakor se vzame, Minka. Ne
bojim se častniškega izpita in tak-
šnih malenkosti, toda nekaj mi
vedno pravi, da ne pojde vse tako
gladko izpod rok. Kje naj bi bila
zapreka, se ne zavedam, niti mi
slim ne na to, ali včasih mi samo-
obsebi postane tako čudno tesno
pri sreči, da bi se razjokal. Zlasti
takole ponoči, ko pribeže misli
naglo kakor veter in se jih ne mo-
reš ubraniti, zlasti tedaj je hudo.Ne vidim nevarnosti, kje naj bi
bila in odkod naj bi prihajala, a
vendar čutim, da je nekoč nevar-
nost v resnici, dasi skrita v temni
nerazločnosti. In kadar se spom-
nim na dom, Minka, na očeta..."
"Od kdaj si takšen, Francej?"
Čemu sam sebe mučiti brez vzro-
ka in potrebe?"
"Sicer se res danes ne spodobi
gledati črno, ko je dan tvojega
veselja, Minka", pravi Francej
in se nasmehne. "Ker sem vedel,
da prideš po slovo, sem prošil za
popoldan dopusta in sem ga tudi
dobil. Greva torej lahko po me-
sto ali iz mesta na izprehod in
zraven kreneva kam na malo ju-
žno."Zavila sta iz vojašnice v mesto.
Toplo je bilo po ulicah in skoro
tiho. Ljudje so se bili že porazgo-
bili, mnogo jih je odšlo na letovi-
šča celo prej kakor druga leta.
Počasi sta stopala, mudilo se jima
ni nikamor. Semtertja sta se usta-
vila pred izloženim oknom, sem-
tertja na vogalu čitala lepake, va-
beče sem in tja v okolico na kako
prireditev, na ples, v kinematog-
raf. Skozi dolgo ulico se je vi-
delo naravnost na gore, ki so bile
posebno danes jasne in čiste, da
so bleščale v vsem svojem sijaju
in vabile s stoterimi glasovi."Samo še enkrat bi bil rad na
Triglavu, Minka", je dejal Fran-
celj. "Ko sem bil prvič gor, bil
je tudi takšen dan. vse je bli-
ščalo in oko ni našlo meje pre-
krasnega razgleda."
"Skupaj pojdeva, kadar boš
prost, Francej. Ako bo jesen le-
pa, tedaj bo razgled še veličast-
nejši. Ali ne?"
Na nekem voglu je stala gruča
ljudi. Vsi so se gnetili blizu izlo-
ženega okna večje mestne knji-
garne in tiskarne ter silili z gla-
vami v šipe."Kaj neki imajo?" vpraša
Francej. "Stopiva bliže tudi mi-
dva."Pristopila sta. Francej je stop-
il na prste in zrl čez glavo na
natisnjeno polo. Minka ni mogla
bliže, zato je stopila v stran in ča-
kala."No, sosed, sedaj boš pa zame-
njal svojo civilno služabniško
uniformo z neko drugo", se je obr-
nil starihar možiček k mlajšemu
in ga ovrnil s svojimi malimi
sivimi očmi od pet do glave."Kaj pravite?"
"Vojna bo, pravim. Ali mislite,
da se bodo Srbi udali na te za-
hteve?""Bodo se, mislim, ker se mo-
rajo.""Le pojdite domov, brez skrbi
in tveganja."se že danes lahko preoblečete"
se je rogat starec in se preril iz
gruče."Sami ne bodete", je izprego-
voril mlajši človek in se zamislil.
"Družbo boste imeli, veliko nas
bo. Prokleti lopovi srbski, pobe-
simo jih kakor mačke!"Francej je molče pristopil k
Minki. Izraz na njegovem obrazu
je bil resen."Avstrija je podala Srbom ul-
timatum", je izpregovoril počasi.
"S tem je usoda zapечатena."Minka ga je gledala prestraše-
na, ni ga prav razumela, ni ga
hotela razumeti."Srbi se ne bodo udali", je na-
daljeval Francej. "Avstrija bo
napovedala vojno in kako se bodo
potem še reči zapletle, o tem bi
bilo težko že danes govoriti."Minka ga je nehotela prijeti za
roko in se stisnila bliže k njemu.
"Ali misliš zares, Francej?""Prepričan sem, Minka. In se-
daj je tudi jasna nevarnost, ki je
nisem dozdaj videl, ne slšal, ki
sem jo samo slutil. Toda našla me
je pripravljena. Ni plahosti v
mojem sreč, storil bom stovojo
dolžnost.""Se je upanje, Francej, boš
videl, da se obrne, da se vse iz-
vrši na lepem."Francej ni odgovoril, zamišlje-
no je stopal zraven nje iz mesta.Pri mali gostilnici ob veliki ce-
sti sta zavila na vrt. V mali zeleni
lopi sta sedla za mizo ter naročila
často piva in nekoliko prigrizka.
Bil je lep tih večer, ko je solnce
zašlo. Rahel veter je donasal vo-
njavo zvezelih vrtnic do njiju, iz
mesta je priplulo večerno zvone-
nje po toplem zraku."Jaz ostanem tukaj v mestu,
Francej, dokler ni konec te ne-
gotovosti", je dejala naenkrat
Minka."Ne, Minka, kamor si se od-
pravila, pojdi. Ako se zgodi to,
kar sumim jaz, tedaj boš potrebo-
vala bolj doma kakor si tukaj. Tvo-
ja naloga bo, da boš tolažila oče-
ta in mater in ju izkušala razve-
driti kolikor najbolj mogoče. Za
to ti bom hvaležen, dokler bom
živ. Jaz sam ne pridem domov po
slovo, ne bodo me pustili, pa tudi
bo boljše, da nobeden ne pride do
mene, ker težji, veliko težji bi bil
potem moj odhod. Tega bi ne mo-
gel pozabiti in sree bi se mi trga-
lo. Ako bo treba, odpraviš ti, Mi-
nka, namesto mene. Toda pisal
bom vedno, kadar bom utegnil,
celo vsak dan, da boste vedeli,
kje sem in kako se mi godi. In
tudi vi mi pišite, pišite mi posebno
ti, Minka, vse natančno, vsako
malenkost, vsako najmanjšo stvar-
ico, ki veš, da bi me utegnula za-
nimati. Ako Bog da, se bomo po
končanem viharju še videli, nam
bo že zasijalo vedro nebo nad gla-
vami..."K zadnjemu vlaklu je spremlj
Francej Minko in se od nje po-
slovil. Ko je stroj zaživljal in so
zašklopotala kolesa, ko se je dvig-
nil visok stebel črnoglasnega dima
proti zvezdnatemu nebu in je
Minka odprla okno kupeja ter
zadnjič stisnila roko bratu, se je
nenadoma omečalo v njegovih
prsih, zasvetilo in zablesketalo se
je v njegovih očeh kakor rosa in
skoro hripav je bil njegov glas,
ko je že stotič sedaj se zadnjikrat
ponovil:"Pozdravi očeta in mater, skr-
bi za njiju in tolaži ju, kakor sem
ti naročil. Z Bogom, Minka!"Potem pa se je naenkrat zavr-
nil, stresel z glavo in ponosno po-
gledal okoli sebe. Z odločnimi,
možnimi koraki je stopal proti
vojašnici, kjer ga je objelo novo
in živahnejše vrvenje kakor ka-
darkoli prej. Vse je razpravljal
o ultimatumu, vse se je zavedalo,
kako odločilno so ure, ki poteka-
jo sedaj. Šele pozno ponoči je na-
stal mir, a marsikomu so polnile
težke sanje ubogo glavo, da je je-
dal glasno in se premetal v bole-
st, dokler ga ni tovariš zbudil...
(Pride še.)Kje je LOVRENC JERAS? Prej-
šnja leta je bival v Claridge,
Pa., in Browder, Ky., in pozne-
je nekaj časa v Wason, Ill. Za
njega bi rad izvedel radi dru-
štvenih zadev. Ako kedo rojako-
kov ve za njega, naj mi pošlje
njegov naslov, ali naj se sam
zglasi. — John Batich, Box
208, Claridge, Pa.
(26-27—5)**NAZNANILO.**Cenjenim naročnikom v Michi-
ganu, Wisconsinu in Minnesoti
sporočamo, da jih bo v kratkem
obiškal naš potovalni zastopnik,
Mr. OTO PEZDIR,
ki je pooblaščen pobirati naročni-
no in izdajati tozadevna potrdila.
Upravišтво "Glas Naroda".Rad bi izvedel za naslov rojaka
JOHN BONČINA. Sedaj dela
v šumi nekje v West Virginiji.
Če kdo ve za njegov naslov, ga
prosim, da ga mi javi, ali naj
se pa sam oglasi, ker mu imam
poročati nekaj posebnega. — Jo-
seph Kollman, 38 Mountain St.,
Asheville, N. C.Rad bi izvedel za naslove vseh
prijateljev, ki smo lansko leto
skupaj delali v šumi v Black
Mountains v državi North Car-
olina. Prosim, da se mi oglašite
in pošljete svoje naslove, ker bi
si rad z vami dopisoval. — Jo-
seph Kollman, 38 Mountain St.,
Asheville, N. C. (24-26—5)**POZOR, SLOVENKE!**Želim se seznaniti s Slovenko
v starosti od 19 do 22 let. Imam
stalno delo, dobro plačo in \$700
v gotovini. Na denar se ne ozi-
ram. Pišite in če mogoče priložite
sliko. Jernej Sturm,
Box 46, Hewitts, N. C.**NEKAJ, KAR NAJ VSAK
UPOŠTEVA.**Vsakega posameznika dolžnost
je, kdor želi sam sebi dobro, da
se vsestransko informira in po-
vpraša, predno kaj ukrene in se
za to odloči. Posebno priporočil-
no pa je še za one, ki se zanimajo
za farne in zemljo ter namerava-
jo postati farmarji. Ni dovolj, da
se zanesete samo na prepričeval-
ne besede agentov ali prodajalcev
zemlje, lepe slike ter vabljive po-
pise kraja in na male muštre zem-
lje, ker na to ni za iti. Glavna
stvar pri nakupu zemlje je, da je
ista v resnici rodovitna, ne glede
na barvo zemlje. Da ni predaleč
od mesta in trga, kamor lahko
svoje prideleke prodate ter od že-
lezniške postaje. Šole, kjer se za-
morejo vaši otroci izobraziti, tr-
govin in drugih podjetij, da imate
vse v bližini. Na vse to mora
kupce gledati, ko se odloči za na-
kup zemlje. Najpoglavnejše, na
kar pa večina rojakov ne misli,
je podnebje in vremenske spre-
membe in kako dolgo je ugodno
vreme, da prideleki rastejo in tudi
popolnoma dozorejo, da se jih za-
more pospraviti, predno jih more-
biti prezgodnji mraz uniči. Takih
vprašanj se prodajalec zemljišč in
agentje najraje izognejo ali pa
pravilno ne povejo.Ako želite tozadevno izvedeti
resničen odgovor za kraj, v kate-
rem nameravate zemljo kupiti,
lahko pišete na UNITED STATES
DEPARTMENT OF AGRICUL-
TURE, WASHINGTON, D. C., in
prosite za knjigo BULLETIN No.
5. KATERO DOBITE ZASTONJ.Iz omenjene knjige boste lahko
iznašli, da imamo v novi naselbi-
ni v DELTA in SCHOOL CRAFT
CO., kakor tudi v naši slovenski
naselbini v MARINETTE CO.,
WISCONSIN, kjer je že precej-
šnje število rojakov naseljenih,
OD 30 DO 40 DNI, to je skoro
EN MESEEC IN POL dalje po-
letje kot v drugih krajih države
Wisconsin, kjer se tudi rojakom
zemlja v nakup ponuja. Iz tega
lahko torej sami presojate, kje v
katerem kraju in katerem Cou-
ntiju bode boljše za vas, da si zem-
ljo kupite in kje zamorete boljši
in povoljniji uspeh doseči.V novi naselbini DELTA in
SCHOOL CRAFT CO., ki obstoji
iz približno 50 tisoč akrov jako
rodovitne zemlje, ki je SAMA
LEPA RAVNINA, kakor daleč
oko seže in leži ob glavni železni-
ski progi z izvrstno zvezo z vsemi
večjimi mesti in trgi ter je blizu
mesta, kjer so dobre šole, cerkve,
trgovine, mlekarne, banke in dru-
gih sličnih podjetij, zamorete se-
daj kupiti jako dobro in rodovit-
no zemljo po jako nizkih cenah
z malim naplačilom in na lahka
letna odplačila, tako da si zamore
vsak z malimi prihranki opomoči
do dobre in dobičkasne far-
me ter v kratkih letih postati sam-
stojen in neodvisen gospodar.Upokojte se: To kupite NA-
RAVNOST OD LASTNIKOV in
ne agentov, svet v tej naselbini
je jako rodovitno, prijazen in
najpripravnější za uspešno far-
marijo, živinorejo in sadjerejo ter
da imamo v teh krajih skoro en
meseč in pol dalje poletje kot v
drugih delih države Wisconsin,
KAR JE DRŽAVNO DOKAZA-
NO in se lahko sami prepričate,
ter da se vam v teh krajih nudi
najboljša prilika doseči popoln
uspeh in zadovoljnost na farmi.Daljše informacije in pojasnila
glede zemlje in drugih podrobnos-
ti vam bode drago volje dala,
ako pišete na:
GRIMMER LAND CO.,
by A. Mantel,
1286 Milwaukee Ave., Room 311,
Chicago, Ill.**Slovenskim pevskim dru-
štvom širom Amerike:****POZOR!**Med večletnim delovanjem v tujih
pevskih društvih sem zadel ob pesmi,
ki so pravi biseri na umetno-pevskem
polju. In čemu ne bi presadil tujih
cvetk na domači vrt? Danes so presa-
jene in v Greater New Yorku se pojejo
ter postajajo — narodne!A čujte predgovor v oni knjigi:
"Pevec Evo Vam cvetk s tujega vrta!
Tuje so, a zato ni manj prijetno diše-
če. Duh časa nas sili, da spoznavamo
drug drugega tudi — v pesni. V dvan-
desetih veku pretiravati z glupim sov-
rništvom, ignorirati duševne proizvode
narodnosti je — absurdno in ker je pe-
sem govor srca, molitev duše, a srce
enako do zadnjega atoma drugemu sr-
cu, je potekal pesem mednarodna,
skupna last — pevec! Seveda ne
smemo kot Slovenci prezirati ter zame-
njarjati svojih pesmi: preste so, ker so
divne in — naše! Žal, da je tako malo
teh cvetk!"Segel sem v tuj vrt, natrgal ter obel-
kel v domače krilice kit "tujih" in
nemško-angelskih pesmi, in sodeč po dose-
dnih posređenih polskosti, sem se
prepričal, da pojejo greaternewyorsk
slovenski pevec z veseljem tudi "tuo-
ji" pesem. V originalu sem pustil edino-
klasično-lepo "My old Kentucky home",
ker to pesem pojejo i druge narodnosti
le v izvrstnem angleškem jeziku.Zbirka začneja s pesmijo 1.) "Ko po-
nosni orel pesem dviga se"; za njo pri-
haja veličastna 2.) "Svoboda" — glej
zdaj ori klic po zemlji: Bratje smo
enaki vsi; 4.) Pomladna pesem: Odpr-
li sree, cvetovi je dan; 5.) Hliska očeta,
z bariton solo: Domov, domov sree me
žene; 6.) Samotarjeva nočna pesem:
Noč, tihla noč, čuj moj pozdrav; 7.)
Vražji bas z violino arijo za 2. bas; 8.)
Draga, lahka noč, z bariton solo: Zapri
nebesko ti oko; 9.) Stara nizozemska
pesem: Ko zori pesem moja, prvi bas
vodi; 10.) Deklica in metulj, nabrala
je cvetja v gozdu, pa "a butterfly flew
toward her and kissed her lips so fair";
11.) Večerna; 12.) O plavokosi devi:
Dekle, glej na temle mestu, pravim ti,
prišlesem ti; 13.) Slovo junakov: Div-
jajo konji in poka strel, junak pa za-
det umirajoče bere še zadnjikrat ma-
terno pismo in se poslavlja od družini;
14.) Lovčev slovo; 15.) My old Ken-
tucky home; 16.) Solza; — solza ne
zabim ti nikdar, ki tekle so za me; 17.)
Kapelja: Kje se blesti le — na goro tam
zgor — in zvoneč mali klic rojmarji
v božji hram; 18.) Zdravice: zdravice
ljubljani, ki nam v vnu tolažbe
da, pozdravljajo domovino, materno oko,
napisja vrli Slovenci in navsezadnje pra-
vi, ki obseda zlo...Opevajo se najslajši pesniški pred-
meti v zbranih akordih. — Pesmi so
pravi biseri ter ne pretežke. Slušalec
jih ne nasiti, slušal bi jih venomer.
Knjiga obsega 50 strani: poedine par-
titure si pisane na flumet, trpečnem pa-
pirju in vezava je tudi ukusna. Društ-
va, sežite po knjigi, po tej redki zbirki!
Cena ni pretirana, društvom popust,
pevovodni en izvod — gratis! V zalogi
IVAN M. ADAMIČ,pevovodja slov. pevsk. društva "Slavec",
1336 Lincoln Place, Brooklyn, N. Y.**NEGUJTE
SVOJE LASE!**Uspešno znanstveno zdravljenje po-
polnoma zastoj za možke in ženske.
Ali vam izpadajo
lasje?
Ali se vam priče-
najo lasje predčasno
redeti?
Ali so vaši lasje su-
hi in lomljivi?
Ali imate luskinje in
vas srbi glava?
Ali ste plešasti, ali
pričenjate dobivati
plešo?

Moč in velikost Rusije je bodočnost Slovanov.

Piše dr. JOSIP GORIČAR.

Najsvetejša in najplemenitejša čednost vsakega moža in žene je ljubezen do naroda, kateremu pripada. — Ta ljubezen podeli srečo globokost in nežnost, ta ljubezen ustvarja kremenite značaje. — Najtežja in najbolj uničujoča nesreča, ki zamore zadeti narod ali posameznika, je izguba narodnosti. — Polovica zgodovine obsega same boje za narodnost. In v potrebi se mora ta boj naperiti tudi proti državi in proti vladarju.

(Albrecht Wirth: — Volkstum und Weltmacht in der Geschichte).

In sedaj ti je znano, rusko ljudstvo, iz onega, kar sem zgoraj omenil, kaj nameravajo tvoji sovražniki s teboj. Dolgo let sem živel med njimi, poslušal sem njihove govore, prisluškoval sem njihovim najtajnejšim govorom, znane so mi njihove želje in nameni. Po večletnem opazovanju, posebno pa sedaj, odkar je izbruhnila vojna, sem se do dobra prepričal, da tebi, rusko ljudstvo, samo slabo žele!

Dolgo sem čakal, dolgo sem trpel in pri vsem tem vedno upal, da je vojna med Nemčijo in Avstrijo na eni, in med Rusijo na drugi strani, nemogoča, prepričan sem bil skoraj, da si prvi dve ne bosta upali udariti na Rusijo.

Se ko sem bil okoli 20. julija v Moskvi, in so me vprašali, če bo Avstrija začela z vojno, sem odločno odgovoril: — Dokler bo živel cesar Franc Jožef, ne bo vojne. — Toda mrznja, ki jo je zasejal Berlin proti Slovanom, v prvi vrsti proti Slovanom v Avstriji, je obrodila obilen sad. — Sanje bodočnosti, hrepenenje Avstrije in Nemške, da bi razširili svoje meje proti jugu, severu in severovzhodu, je zmešalo obema državama glave. Avstrija in Nemčija sta zahrepeneli po tvoji krvi, rusko ljudstvo, vedoč, da zamoreta samo po poti, ki vodi preko tvojega trupla, uresničiti svoje peklenke namene. — Devizo: — Rusijo se mora uničiti! — so si zapisali bu-dimpeštanski in dunajski zatiraleci Slovanov v svoja črna srea.

In ko je bil vrhovni režiser tega peklenkega načrta, nemški cesar, gotov s svojimi pripravami, so te prisilili, rusko ljudstvo, v vojno, da bi ti ugrabili zemljo in te zaslužili.

Kako mirno in prijazno je bilo v Rusiji, ko sem potoval po njej!

Se dan prej, predno je izbruhnila vojna, je delal mužik na polju in skrajnce je prepeval nad njim, vrtnar je urejeval svoj vrt, pastir je stal pri čedi, oprt na palico in v veseljem motril živino okoli sebe.

Ko sem stopil 26. julija zjutraj v avstrijski konzulat v Varšavi, se mi je zdela, da me je zadela strela. — Vse je v mrzličnem nemiru vrvelo semtertja. — Z vseh obrazov se je zamoglo brati dve strašni besedi: — Mobilizacija, vojna!

— Pa vsaj ne boste napovedali mali Srbiji vojne? — sem vprašal ogorčen.

In odgovorili so mi: — Srbijo se mora spraviti s površja zemlje, srbsko kraljevsko rodbino pregnati, in iztrebiti srbsko ljudstvo.

— Ako mislite, da bo Rusija, da bodo druge države držale roke križem?

— To je ravno, mi nočemo drugega, kakor da gre Rusija Srbiji na pomoč! Pravzaprav je napovedana vojna Rusiji. Na račun Rusije se mora naša država povečati. — Revolucija na Poljskem je že zelo razširjena, Ukrajina ji bo sledila, le škoda, da nismo v Lvovu že pred petdesetimi leti zgradili ukrajinske univerze. Dandanes bi imeli Malorusi že tako pripravljene, da bi tudi tam pri njih izbruhnila revolucija.

— Toraj nameravate z revolucijo doseči svoj cilj? — sem jih vprašal.

— Da, z revolucijo in armado, ki šteje toliko in toliko vojakov. Vsi so pripravljeni do zadnjega gumba in do zadnjega stremena na čevlji. Pravzaprav so bili vojaki že pred enim letom tako pripravljeni. — Samo ugodnega trenutka smo čakali in sedaj je napočil. Sedaj ali nikoli!

Samemu sebi nisem mogel vrjeti. — Toraj Rusijo nameravate uničiti? — Ta želja se je porodila v vaših glavah? — No, vederemo!

Kakor okamenel sem stal in težka mora mi je legala na prsi. Sprva sem nameraval odpotovati iz Varšave v Kijev, v sveto mesto vseh Rusov, toda premislil sem se. Sklenil sem bil namreč po dolgotrajnem bivanju v Ameriki, še enkrat obiskati moj rodni kraj, — videti še enkrat mojo staro mater, svoje brate in sestre in svoje sorodnike.

Na cilju sem moral biti takoj, še predno se začne vojna in mi zapre vsa pota.

Naslednje jutro, 27. julija sem dospel v Granico. — Kupil sem si neki časopis in bral v njem sledeče, z velikimi črkami, natiskane besede: — **Rusi so umorili cara! Revolucija v celi Rusiji!**

Tako je torej! Vi hočete ruske revolucije. — Vi ste željni carjeve krvi! Rusko ljudstvo hočete naščuvati, da bi se začeli medseboj

Italijski planinski lovci in situacijski načrt italijansko-avstrijskega bojišča.

klati, hočete, da se iznebi carja, da ga bi potem iz zasede napadli, da ga potlačite k tlom in mu uropate deželo?

Ta misel, ta želja, je prevzela vse vladne kroge na Dunaju. — Še celo visoko izobražene osebe, so se izrazile v enakem smislu. — Nekdo mi je rekel: — Srbsko armado se mora uničiti, srbsko dinastijo pregnati, nato bomo pa poklicali Bolgare, ki bodo po našem nasvetu pomorili žene in otroke in spravili z zemeljskega površja to srbsko svojat. — Rusom bomo pa odvzeli Poljsko in Ukrajino in jih pogнали onkraj Volge.

Teh besed ni nikdo v šali goveril, ampak izgovarjali so jih resno, resni možje.

Gorje onemu, ki bi se predznil ugovarjati. — Takoj bi ga očrnil kot srbo in rusofila.

Zločinec vseh zločincev bi bil oni, ki bi simpatiziral z Rusi. Po celi deželi je mrgolelo vladnih hlapcev, agentov provokatorjev, stražnikov in žandarjev. — Denuncijanti, naravno samo Nemci in Madžari, so rasli kakor gobe po deželi.

Kdorkoli je le omenil, da znaajo Rusi dobro streljati, da je njihova artilerija izvrstna, da Rusi niso ničesar zakrivali, je moral kakor veleizdajalec pred vojno sodišče.

In vse to se je dogajalo še prej, predno je bila vojna med Avstrijo in Rusijo. Kako sem se začudil, ko sem prišel v svoj rodni kraj. — Same govorice o vojni in priprave nanjo. — Vedel sem, da ne bom mogel dolgo ostati doma, vsled česar sem sklenil napraviti še mal izlet v domače gore.

Ah, kakšen božji mir je vladal v teh gorah. Sem se ni bil segel hrum in divje ščuvanje na vojno. — Nobenega človeka ni bilo nikjer, samo bele apnenčeve skale so me obdajale. Gledal sem v Logarsko dolino, ki je gotovo eno najlepših del mojstra-narave.

Okoli mene je cvetel modri encijan in rdeč rododendrom. — Kako rečka mi je bila ločitev iz tega zemeljskega raja! V dušo sem hotel okleniti vse in vzeti vse v spomin na rodni kraj v daljni tuji svet.

Doma so bili moji sorodniki zelo razburjeni. — Brzjav je prišel z Dunaja — so mi pripovedali, ko sem se vrnil.

In brzjavka se je glasila, da se moram v najkrajšem času javiti v avstrijskem zunanjem ministrstvu.

Nekaj se je moralo torej zgoditi. — Kaj se je zgodilo? Vsak je vedel, toda nikdo ni hotel povedati in ni mogel.

Nad južnimi provincami Avstrije, kjer prebivajo Slovinci, je bilo proglašeno obsedno stanje. Z bliskovito naglico so se širile vesti o aretacijah in žal, da so bile vse te vesti le preveč resnične. V sosednji vasi so bili aretirali župnika, kaplana in 22 oseb ter jih zvezane peljali pred graško vojno sodišče. Pregrešili so se bili s tem, da so nabirali denar za srbski Rdeči križ. — Ko so jih peljali v zapor, je nemška druhal pljuvala nanje, tolkla jih je in zasramovala. — V nekem mestu je slekla nemška počestna banda do nazaga, ženo nekega slovenskega zdravnika in jo pretepla. — Rešilo jo je šele vojaštvo. Žena je bila poleg tega še v blagoslovljenem stanu in lahko si je misliti, kakšne posledice je imel zanj ta dogodek.

Kratkomo, nad Slovani so se začeli zbirati temni oblaki. Kljub temu so pa Slovani začeli na prvi poziv avstrijske vlade dreti pod orožje. Niso slutili, da jih bo med njimi mnogo padlo na galskih poljanah pod roko svojih bratov.

Poslovil sem se iz domovine s temno slutnjo v srečo, da je mogoče nikdar več ne bom videl. . . .

(Nadaljuje se).

Železniški križ za angleškega pisatelja.

Angleški pisatelj Chamberlain, znani prijatelj Nemcev, ki živi sedaj v Bayreuthu, je dobil od nemškega cesarja red "Železnega križa" na belem traku in sicer za zasluge, ki si jih je stekel s svojim peresom za Nemčijo in nemško armado.

V ruskem ujetništvu

se nahaja posinoveljenec bivšega ministrskega predsednika barona Becka ulanski praporščak von Mayerguthof. Baron Beck je hotel svojega posinoveljenca pred kratkim pri Bartfi obiskati, ko pa je dospel tja, so mu povedali, da je bil praporščak von Mayerguthof dan popreje od Rusov ujet.

Kako se obvarovati kužnih bolezn.

Če kdaj in kje velja gotovo v vojski pravilo, da se je nešteto-krat lažje bolezn obvarovati, kakor pa bolezn uspešno ozdraviti. Zato hočemo prav na kratko označiti načela, kako se obvarovati kužnih bolezn doma in tudi v vojni.

Vojnukežne bolezn (druge kužne bolezn prihajajo manje v poštev) so: navadni ali trebušni legar, krvava griza, kolera, koze, pegasti legar, ponavljajoči se legar in kuga.

Te vojnokužne bolezn lahko razdelimo glede obrambe v dve veliki skupini.

Kužne bolezn, ki se širijo po hrani in pijači.

Navadni ali trebušni legar (vročinska bolezn, mačuh), krvava griza in kolera se širijo po najhujših glivcih, ki pridejo po hrani ali pijači, okuženi od bolnega človeka, na zdravca, se v njegovih prebavilih (posebno v črevesu) razmnože in s tem povzročijo ravno tako bolezn kakoršno je imel oni človek, ki je to bolezensko seme raztrosil. Bolnik z legarjem okuži s svojimi odpadki (blato, voda, slina itd.) svoje obližje in to je ležišče, bivališče, strežnike, vodo itd., sploh vse, kamor prihajajo njegovi odpadki. Ako oboli strežnik, ki je stregel bolnika z legarjem, ni čudno; istotako lahko obole osebe, ki pije iz okuženega vodnjaka ali uživajo jedi, ki jih pripravljajo z rokami, okuženimi po legarju.

Kar smo omenili o legarju, velja tudi za krvavo grizo in kolero. Dasi ima vsaka izmed teh bolezn svoje posebne glivice za vzrok, vendar so vse enake glede nastajenja in prenašanja bolezn in popolnoma enake glede uspešne obrambe.

Ne po zraku, marveč samo po odpadkih in izmečkih se širijo trebušni legar, krvava griza in kolera. Ako se pri teh boleznih sproti uničujoče bolezenske kali v izločinah, so taki bolniki za druge nevarni in na ta način se širjenje teh bolezn preprečuje.

Prva skrb torej bodi pri vsakem bolniku, ki je dejansko obolen na taki ali taki sumljivi bo-

lezni, da se razkužujejo sproti vse bolnikove izločine. Preprosta in vendar uspešna sredstva za razkuževanje izločin so: vreli lug (enako tudi soda), navadno ali klorovo apno. Uspešno se tudi rabijo surova karbolna kislina, surov lizol, surov lizoforn. Z močno (pet odstotno) raztopino luga, sode, apna itd. napolnimo posodo za bolniško postrežbo in jih z ravno istimi raztopinami po uporabi spiramo; stranišče in greznice zalivamo z istimi razkužili: posteljno ali telesno perilo namakamo v lugu, karbolni, lizolovi ali lizofornovi raztopini; strežnik ali strežnica si morata po vsakem dotiku z bolnikom skrbno razkužiti roke s kakim primernim razkužilom (3-5 odstotna karbolna kislina 2-3 odstotni lizol, 2 odstotni lizoforn). Ker se tudi vrhna obleka pri strežbi okuži, treba imeti pri strežbi velik predpasnik z rokavoma, ki pokriva vso obleko od vratu do nog.

Ker se te bolezn prenašajo po okuženi hrani in pijači, treba v okuženih krajih uživati samo prekuhanje jedi in pijače. V sumljivih krajih in časih in ti so v vojni povsod in vselej, treba skrbno se ogibati vsake surove jedi in pijače.

Kužne bolezn, ki se širijo po mrčesu in dotikanju.

Koze in pegasti legar spadajo med bolezn s kožnimi spuščaji. Nista še znana vzroka teh nevarnih spuščajev kakor tudi ne drugih takih manj nevarnih spuščajnih bolezn, kakor so škrlatica, ošpice, ali rhabdi, norice, rubelece, znan pa je način njih prenašanja. Po dotikanju ali bivanju v bližini se prenesejo koze in kuga, za pegasti in ponavljajoči se legar je pa dognano, da se prenašata po mrčesu, ki pije človeku kri. Izmed tega mrčesa so najbolj nevarne uši, poleti tudi bolhe, stenice in muhe.

Iz navedenega je razviden način, kako se ubranjati teh bolezn. Za koze je že stoletje znano in najuspešnejše sredstvo cepljenje z umetnimi govejimi kozami. To cepljenje pomaga z veliko gotovostjo kakih šest let. Kdor je bil v zadnjih šestih letih uspešno cepljen, se mu ni bati koz, kdor ni bil, naj se da čimprej cepiti, zlasti, če prihaja cepiti oziroma iz tujih krajev došlimi v dotiko.

Seveda treba bolnika, ki je samo na sumu take bolezn, strogo ločiti od drugih ljudi, dokler pristojna oblast ne ukrene prenosa bolnikovega v kako bolnico za kužne bolezn. Vse, kar je bilo z bolnikom v dotiki, je kužno in nevarno. Pri slučajih pegastega in ponavljajočega se legarja ter kuge treba še prav posebej paziti na zatiranje in uničevanje mrčesa.

Snaga v hiši, snaga v postelji, snaga v obleki, snaga telesa nas varujejo najbolj teh strašnih bolezn.

Kako zatirati muhe, stenice in bolhe, je znano; v snažnih lišah teh nevarnih gostov ne čutijo. Tudi z ušmi, posebno z ušmi na telesu in v obleki, nimajo snažni ljudje neprilike. V vojni pa trpe vojaki in častniki izredno mnogo radi uši, mnogokje več, kakor z vsemi vojnimi nadlogami. Kako

lahko prinesejo vračajoči se vojaki ta okuženi mrčes v najbolj oddaljene kraje in okužijo cele vasi in pokrajine. Zato se mora skrbeti, da so vojaki, ki se vrnejo domov, brez te golazni in ravno tako tudi vsa njih obleka in druga prtljaga. Kar je mogoče, naj se perilo in druga obleka ožeha (v lugu prekuha), volnena obleka naj se v vroči peči prepeče, da poginejo z živalmi tudi gnide, usnjato blago pa naj se s petrolejem dobro namoči. Sredstev za preganjanje uši v vojni je mnogo, med najboljše spada gotovo naftalin, katerega se dobi v vsaki mirodillnici za malo denarja dovolj. Ako nosi kdo na hrbtni in na prsih malo vrečico napolnjeno z naftalinom, ako ima med svojim perilom naftalin, ne pridejo te živalice nadenj, če jih pa ima, ga brž zapuste.

Kje je MATIJA ŽNIDARŠIČ, po domače Gregorec iz Grahovega pri Cirknici? Pred dvema letoma je bil v West Virginiji. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegove naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Anton Mulce, 1083 E. 64th St., Cleveland, O. (26-28-5)

NAZNANILO.

Društvo sv. Barbare postaja št. 48 v Cuddy, Pa., priredi

v soboto dne 12. junija t. l.

ZABAVNI VEČER

v prostorih rojaka Jak. Ferliča. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina za moške 50¢, dame so vstopnine proste.

Tem potom vljudno vabimo vse rojake in rojakinje ter vsa sosednja društva iz Cuddy, Pa., in okolice, da se polnoštevilno udeležijo. Za dobro postrežbo in najboljšo zabavo skrbel bo v to izvoljeni odbor. Toraj na svidenje dne 12. junija!

Za odbor: Mat. Galičič, taj. (2x 19&26-5)

VABILO

na VELIKO VESELICO, katero priredi društvo Marije Pomagaj št. 79 K. S. K. J., Waukegan, Ill., dne 31. maja 1915

V PROSLAVO DESETLETNICE DRUŠTVENEGA OBSTANKA. Veselica se bode vršila v Mat. Slanotovi dvorani na 10. cesti v North Chicago, Ill.

Na programu bode pleš, kegljanje, srečkanje za vseh raznih dobikov in prosta zabava.

Uljudno so vabljena vsa slov. društva, kakor tudi vsi posamezni rojaki in rojakinje, da nas v obilnem številu posetijo ter nam s tem pomagajo do lepšega uspeha, za kar se jim že vnaprej zahvaljujemo ter jim v sličnem slučaju tudi mi obljubujemo povrniti njih naklonjenost.

Za dobro postrežbo in izvrstno zabavo bode preskrbljeno.

Torej: Na veselo svidenje dne 31. maja v Slanotovi dvorani! vam kliče Odbor.

(26-27-5)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRZAVAH.

SIGNOR SALANDRA

GENERAL VICTOR ZUPELLI

DUCA DEGLI ABRUZZI

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 87, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-ber-ton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAVJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Po maturi.

Fran Albrecht.

(Konec).

Tam spodaj pa leži najino Kotličje, je prekinil molčanje Plahuta in se ozrl v svojo družico. Ne vem, čemu, a kadar stojim na tem kraju in se ozrem nazaj, mi pojde za trenutek vsaka misel in vsaka beseda. Tako je, če stopi nedolžen fant pred svojo oboževano devojko: brez misli, brez besed, le obraz mu pali rdečica, le oko strmi, strmi. Jaz sem zaljubljen v ta kraj, v to pešico hiš, v ta kosček zemlje, gozdov in planin! Morebiti je nezdružljivo to, gospodična Roza, a jaz ne morem pomagati: zaljubljen sem v ta kraj. Ne smejte se! Nikomur drugemu bi si ne upal razkuditi te svoje ljubezni, edino vam — ne smejte se! Pred vami me ni sram, pred ljudmi me je sram. Ne maram ljudi! Je govoril naglo, z vstran obrnjen obrazom. Nato je sedel na klopi in šepetal skrivni obraz v svoje dlani: Nikoli ne bom pozabil tega mesta. Nikoli! Kako je lepo od daleč to mesto.

Da, od daleč... se je tiho, diskretno nasmehnila Roza.

Plahuta se je dvignil, pogledal vanjo in dejal hladno:

— Da, od daleč. Od blizu veste sami, kakšno je.

— Kakor ste šli, tako ste se povrnil, mi je odvrnila s tiho tugo v glasu. — Nezdovoljni, brez vere v bodočnost in moč, malodušni, sentimentalni. Kje je vaša mladost? Misla sem si, da pride te zdaj, ko se vam je odprla široka cesta v življenje, domov drzni in veseli, polni načrtov in visokega zaupanja in da prinesete nam ubogim Kotličanom nekaj svoje mladosti.

— Kako bi to bilo mogoče, gospodična Roza, ko sem vendar jaz sam prav tak ubog Kotličan. Neke ste dejali, da hočete več. Ali veste, kaj ste mi odgovorili, ko sem vam povedala, da so vam ljudje v šali radi vaše plašljivosti nadeli ime Izidor — pastirček. ali veste? Dejali ste: "Naj se ne nortujejo, Izidor-pastirček že pokaže ljudem, kaj zna in kaj hoče!" To so bile besede!

Plahuta je zardel v obraz in zašepetal s stisnjenimi ustnami:

— Izidor-pastirček!

— In jaz sama vem in čutim, da tiči v vas nekaj drugega... nekaj — ne znam povedati... da imate... kakšno se pravi... širši pogled, to je, da drugače razumete... je govorila, ne da bi se znala določno izraziti.

— Ne, odkrito povedano, jako se motite, gospodična. Vem, dobro ste z mano in zato pretiravate. A četudi bi bila trohica resnice v vaših besedah, je vendar vse to popolnoma brezpomembno. Ali ste pozabili, gospodična Roza, da postane Izidor-pastirček plah in ponižen, kadar pride domov? Da mu je tesno in žalostno pri srcu, bogve zakaj? Ali ste pozabili, da ga je sram — sram, gospodična Roza, ker se zaveda samega sebe, to je, svoje brezpomembnosti in neznatnosti? Zato ga je sram, glejte! In prav zares: kaj pa naj tudi napravim jaz, beaški študent, z nejasno bodočnostjo pred sabo? Ali naj stopim pred te neznane, skeptične ljudi v prozi proroka, z gesto predikanta? Kaj se to sploh pravi: izobraževati narod, kot so nas navduševali v šoli? Kateri narod? Ali kmeti ali meščani? Saj imamo duhovnike in učitelje! In jaz — ali naj imam predavavanja, ko vidim, da sem sam potreben predavanja? Kaj naj torej napravim, gospodična? Ljudje bi se me smejali, brez potrebe bi se osmehili. Gotovo, gotovo ne ugovarjajte! In po pravici. Oni imajo svoje interese, različne od mojih, svoje življenje žive, ki ga jaz niti ne razumem. Kaj jim morem dati jaz? Žal mi je samo, da sem jih véasi, ko se nisem prav nič vedel in razumel, ne vem natanko ali iz zavisti in sovraštva ali iz hudomušnosti in deske budalosti, imenoma kratkotalno.

— Mumije! ga je prekinila Roza z veseljem glasom. Meni ste pravili to, razlagali ste mi neke, dobro se spominjam. Kako smešno ime, ah!

— Res. Zdaj mi je jako žal za ta priimek, je rekel mračno, nato pa se mu je nenadoma zjasnil obraz. — In vas, mala mumija, bi poprosil, da me v imenu celokupnega Kotličja odvezete tega greha.

— Odpuščam, je dejala Roza s smešno slovesnostjo in mu dala roko.

— Hvala. In to malo, drobnost mehko dlan bi prosil, — se je ša-

lil in obdržal njeno roko v svoji — da mi ostane vsenapre tako naklonjena kot dosihmal in me spremlja tako prijateljsko in požrtvovalno na vseh čudnih potih moje hudomušne mladosti.

Nenadoma je obmolknil. Roza mu je izvila roko, rahla rdečica ji je prebegnila čez lica, povedala je oči in drgetajoča ustna, nato pa je pogledala navzgor in je rekla s čudnim, potvorjenim glasom:

— Vaša hudomušna mladost! Včasih se mi zdi, kot da se izvolite nekoliko pošaliti iz mene. No, svobodno vam! Jaz ljubim šalo. In kadar ste dobre volje, vas imam prav rada, četudi no. Zamahnila je z roko po zraku in utihnila.

— Oprostite, gospodična Roza, če sem vas žalil! Priznam, da je moj humor véasi nekoliko čuden. A so na svetu reči, o katerih nikakor ne morem govoriti resno, ne vem čemu. Ljubezen na primer — ah kaj ljubezen, ko je se toliko drugih stvari, ki se jih da občutiti tako globoko in neposredno, da jih kakor iz osramočeniosti pred profanacijo ni mogoče odteti v besede. In če vzlije temu skušam izgovoriti svoja čustva, se mi spajajo v čudno karikature. Torej naj živi humor, pristen ali nepristen! Jaz, ki ne ljubim prav posebno veličastne poze in tragičnega patosa, sem namreč za humor. Ali mislite, da bi mi kljub temu boljše pristojala poza tragičnega junaka?

— Morebiti tragikomnega junaka s precejšno porejjo sentimentalnosti, se je krepko zasmehala Roza.

— Kakor izvolite! Ampak vse to na stran. Brez šale, prijateljica Roza: z nobenim človekom v življenju še nisem govoril tako svobodno in brez zadržev, s toliko lahkoto in nepremišljenostjo, kot z vami. Doma ne morem govoriti: pri nas doma je molk ali preprič in jaz sem vam hvaležen za prijaznost. Vidite namreč, da tudi mi poznamo hvalečnost, četudi smo doma tam, iz one ulice.

Roza je pogledala vanj začudena, kot da ne razume, hkrati pa je zasijala topla, skrita hvalečnost iz njenih dobrih oči. Nudila mu je roko.

— Zdaj grem, gospod Izidor. Na svidenje! je dejala preprosto in odšla.

— Bog z vami! je dejal Plahuta glasno stal na mestu in gledal za njo. — "Bog s teboj povsod, po vseh tvojih potih in stezah, ob slednjem svojem koraku, ti dobra, ti edina..." je šepetal tiho in stal na mestu in gledal za njo.

Predno je izginilo njeno staromodno sivo krilce za poslednjim ovinkom, se je okrenila in mu še enkrat zamahnila z roko v pozdrav. Plahuta je skočil na klopi in zamahnil z robcem in klubom. In pri tem je govoril glasno, drhteč in ginjen. "Nekeč. Roza, nekeč pa, ko bom močan in bom svoj mož, pa ti bom povedal brez vseh teh bedarij, čisto resno, da te imam rad... o kako zelo rad — Roza, ti moja sladka ženka."

In bilo mu je v tem trenutku, da bi zakričal, da bi zavriskal do nebes. In bilo mu je, da bi z enim edinim vzmahom roke prišel nase vesoljni svet, da bi se iz ljubezni vzgledil na zemljo, na to sivo, zgrbljeno, zelenolasto staro, in jo poljubil in zašepetal tiho in neslišno v mehko, dehtečo prst to svojo veliko, najlepšo, najdražjo skrivnost! Tako je s pijanimi očmi stal na klopi in strmel na srebrno pot, ko že davno ni bilo nikogar več na nji. Nato je stopil na tla, sedel na klopi in si z rokama podprl glavo.

Še so gorele solze v njegovih rdečebrobrenih očeh, ko se je dvignil čez pol ure s klopi. Ozrl se je na mesto, ki je ležalo pod njim, odeto v zatoprašni pajčolan. In tedaj se je prestrašil.

"To vse ne bo nikoli!" — je vzklilnil in trd in siv in mračen je postal njegov obraz. "Kako sovražim to mesto, to proketo mesto!"

Kako rda se je čutil preganjanega, je skočil in bežal po poti. Obenem pa se mu je sključil in upognil hrbet, glava se mu je sklonila med rameni, oči povesele v tla. S hlastnimi, preplašenimi koraki je premeril steze in pota, napravil velik ovinek in dospel na glavni trg. Ustna so mu nervozno podrtavala, gestikuliral je z rokami in nobenemu človeku ni pogledal v obraz.

— Stojte vendar, stojte, za vra-ga, čakajte! se je hipoma sredi trga ulila nanj ploha groznih, nepričakovanih besed in vzklikov.

Plahuta je obstal in se ozrl krog sebe,

Pred njim je stal njegov znaneec, zdravnik dr. Kan.

— Pri Belecubub, vi ste junak! Kako znate brusiti pete! Tako dirjate po svetu kakor splašeni konj!... je s hitrim, ostrim, rezkim glasom govoril zdravnik, si brisal pot s čela in vil svoje rdeče, široke brke. — Zares, človek vas komaj dohaja. Slišal sem, da ste prestali maturo z odličnim uspehom. No, čestitam vam!

Sprožil je svojo široko, ščetinasto roko in je s trdimi, koščenimi prsti oprjel Plahutovo. Ta je ječljal svojo zahvalo, češ da ni bilo tako sijajno, da se je vse le bolj posrečilo.

— Na vsak način je dobro, da ste absolvirali to budalost! Zdaj se lahko temeljito odpočijete. U-pam, da vas bomo kdaj videli v svoji družbi, kaj?

— Ne vem, — to se pravi, če bo le mogoče.

— I, seveda bo mogoče! Bom že poskrbel, da vas bodo merodajni faktorji ob pravi priliki vpregli v rodoljubni jarem tuintod. Mlad, inteligenten, impulziven fant velja nekaj v taki zaspani va-si kot je Kotličje. In poleg tega — saj imate vendar nazore: narod, domovina... Ali ste se morebiti tudi vi že inficirali od tiste proklete patološke bolezni, ki nam je okužila ves naraščaj — nihili-zem, cinizem... kaj?

Doktorjeva ustna so se nakrivila v čuden sarkastičen posmeh, ko je s polzaprtimi očmi motril mladeniča pred sabo. Tako je motril svoje pacijente, predno je napravil diagnozo.

— Ah ne, nikakor! Dejali so mi celo, da sem idealen... se je zasmehljal tiho s svojim otroškim smehom Plahuta.

Doktorju je ugajala ta naivnost. Potreptal je mladeniča po rami in se smejal široko in glasno, da so se mu nasrili brki in zasolizle oči.

— Hahaha! Tako so dejali, da ste? Res? Haha... Ne, tem bolje, videti hočemo, kaj ste... Kako pa, oprostite mi to indiskretnost — je pridel čez trenutek in njegov glas je takoj postal ves resen in trgovski — kaj pa nameravate zdaj? Kam ste se odločili?

Plahuta je pogledal v tla, kakor da je ves čas pričakoval tega zlausodnega vprašanja in ni odgovoril.

— No, kaj nameravate zdaj? je ponovil doktor še bolj suho.

— V življenje, naravnost v življenje! se je ozrl vanj mladi fant s porogljivim nasmehom.

— Da, razumem, v življenje sploh in kam posebej?

— V življenje sploh! Kam posebej: ne vem. Nisem se še odločil. Morebiti v semenišče.

Doktorju so se povesili brki, usta so se mu izobčila in nasobila v zaničljiv posmeh, obrvi so se mu skrčile.

— Ta-ako? V semenišče? je dejal z zategnjenim, zelo važnim glasom. — Da, prav tako, mogoče je to najboljša za vas! je pristavil malomarno s posebnim naglasom.

V Plahuti je zavalovala vsa kri. "Zakaj me žali? Kaj hoče reči?" je pomislil trenotno. "Zakaj je tako zoprno vsiljiv, zakaj vprašuje?" In začutil je do tega nenadoma nekaj neprijateljskega, sovražnega, dočim ga je poprej ves čas svojega znanja z njim smatral za najbolj razumnega in inteligentnega, pravzaprav edinega inteligentnega moža vsega Kotličja, s kojim bi se dalo občeati prijateljsko.

Kajti skoro nikoli v vseh teh letih svojega šolanja ni Plahuta natančno in praktično, z mirno in stvarno razsodnostjo preudaril o cilju svoje bodočnosti. Prevelik kaos je bil v njem, preveč so se mešale sanje z resničnostjo, da bi zrl v svet, kakor njegovi tovariši. Hotel je in to njegovo hotenje, to silno zanosno, vseobvladajoče hrepenenje mu je zadostovalo, da ni vpraševal po vzrokih in posledicah. Hotel je in ena edina ognjena želja je žgala v njem: razviti, razmahniti svojo osebnost do skrajnih sil. "Kamorkoli te postavi življenje, si mož na svojem mestu, ker je v tebi vrelce neizrabljenih moči in plodnih sil, ker si mož in osebnost — a jaka, močna osebnost se dvigne kvišku in vspne samostalna navzgor!" To je bil izraz njegovih, bolj občutenih, nego preudarnih, vse-kakor precej nedolžnih in splošnih misli. Da bi se spuščal v posamične podrobnosti, ki jih zahteva praktična potreba, se mu ni videlo nujno in poleg tega zelo balno. Čutil je v sebi moč — najslajši triumfalni čut mladosti. Čutil je v sebi zmoglost in tudi nagnenje in ljubezen do vsega, kar obeta postati veliko, nenavadno, silno! "Duhovnik ali uradnik, u-

metnik ali zdravnik — vse je isto. Ker poglavitno je osebnost, silna osebnost. Z njo je moč in zmaga." To je bila njegova diviza.

Tako ponosno čutili in mislijo neizoreli sanjarski mladenci. Osebnost je njih najdražji sen.

In sedaj v tem trenutku je stal pred njim doktor in ga opazoval s svojimi polzatisnjenimi očmi, nepremično in neizogibno, kakor da mu molče izprašuje vest.

— "Kam?" je vpraševal molk njegovega pogleda, ki je silil vanj globoko, globoko v srce in dušo. Kakor droben, oster sečirski nož je bil ta pogled: rezal je in paral.

"Kam, moj Bog? Kam, moj Bog?" se je vpraševal tudi Plahuta in si ni vedel odgovoriti. In nenadoma, v hipu kraščila nego sekunda, mu je objela ostudna, zoprna misel vso dušo: da je življenje gluho, bedasto, vsakdanje! Brez lepote žive ljudje, brez veličasti unira-jo... Življenje jih peha sem-tja, muči jih, sortira jih in deli v predale, kakor dele v predale učenci hrošče, ki so jih nabodli na igle. In tam životarijo, stlačeni drug poleg drugega, vsak po svojem rodu in poklicu. Kaj je osebnost hrošev? Ah, bloden, pust be-dast sen!

Postalo ga je sram, da mu je zaplamltel v rdečici vse obraz in so se mu našibila kolena. Zakaj čutil je nemi pogled doktorjev, ki je bil brezbržno in ravnodušno obrnjen vanj. Ta pogled je segal vanj, oblezel mu kakor gosienica srce in dušo, pretipal sleherni skrivnost in s porogljivo malomarnostjo sledil vsakemu novemu utripu njegovih čustev in misli. Bil je prepričan, da mu je natančno znan ves tajni tok njegovega mišljenja v tem kratkem trenutku.

In bilo ga je sram zase, za svojo mladost, za svoje sanje! In z glasom, drhtečim od sramu in srda, je ječljal kakor v mučni zadregi: — Ah ne, kaj me briga teologi-ja! Naj jo vzame vrag radi mene! Sicer pa: vseeno je... tudi semenišče... kakor želite — samo ne vem, kako bi šlo... Ne, jaz hočem medicino, filozofijo, tehni-ko, jus, karkoli, v semenišče ne maram! je končno skoro zakričal Plahuta.

Doktor se je smehljaj, samo smehljaj. Nato se je sklonil nizko k njemu in vprašal z glasom, o katerem ni bilo mogoče dognati, je li resen ali zasmehljiv:

— Menda vam manjka sredstev, kaj? Ali bi ne izvolili eventualno kaj drugega, ko imamo toliko lepih in prijaznih, tako solidnih in naravnost sijajnih poklicev na svetu. Soliden poklic, fant, to je v življenju vse! In čim prej tem bolje, čim več, tem lepše! Glejte me, ki vam pravim: tudi visoka šila ni vse. Lepo je akademična čast, doktorska diploma in tako naprej, nič ne rečem, vse lepo — a to za ljudi, ki imajo, imajo... Bodite praktični, fant! Čemu pa imamo na svetu železnice, pošte, banke?

Plahuta se je vzpel nenadoma hlastno kvišku:

— Ne, zdaj sem se odločil: na univerzo grem, ali pa nikamor, če tudi makar v semenišče! Da, raje v semenišče! je ponovil s trdim, moškim, odločnim glasom in pogledal v doktorja. Kar pa se tiče sredstev, je pristavil s krepkim glasom, se prekinil, obmolknil in pogledal v tla.

Doktor se je smehljaj s tankim, nevidnim in neslišnim smehljajem.

— Že dobro, že dobro. Vidim, da ne pravijo po krivici, da ste idealen. Tudi trmoglavost, no, kakor pač vsi resnični idealisti! Fanatizem, trmoglavost, da... No, že dobro.

Dotaknil se je klubka in odšel. Plahuta je gledal za njim s trudnim pogledom.

"Zdi se mi, da se norčuje iz mene..." je zašepetal tiho, z glasom, v katerem so drhtele udušne solze.

Nato se je obrnil in odšel z drsajočim korakom — dvajsetletni starec — proti svoji ulici in domu, njegovo srce pa je bilo polno tesnob in vprašanj: Kam, kam!

Tridnevno premirje.

"Nova Reforma" pripoveduje: Na nekem kraju bojišča v zahodni Galiciji je prišlo o praznikih do velikonočnega premirja. Rusi so poslali na veliko soboto parlamentarja, ki je prinesel kopo jaje in steklenico vina ter zaprosil v imenu svojega poveljnika za tridnevno premirje. Poveljništvo zavezniških čet se je zahvalilo Rusom s tem, da je poslalo dve kopi jaje in dve steklenici vina ter privolilo v tridnevno premirje. O praznikih se na onem mestu niso bojevali.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Ivan Resnicoljub	—20
Evangeljska zakladnica	—50	Izanimi, mala Japonka	—20
Gospod usliši moje molitev	—20	Izidor, pobožni kmet	—20
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Jama nad Dobrušo	—20
Ključ nebeskih vrat	—50	Jaromil	—20
Jezus in Marija	—40	Jeruzalemski romar	—45
Marija Varhinja	—60	Kristusovo življenje in smrt	vezano \$3.00
Marija Kraljica	—60	Krištof Kolumb	—20
Marija Kraljica, elegantno	—90	Križana umiljenost	—40
vezano	\$1.20	Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Pot k Bogu, v šagrin vezano	\$1.20	Lažnjivi Kljukce	—20
Rajski Glasovi	—50	Leban, 100 beril	—20
Rajski Glasovi, elegantno	—90	Lepa Vida (Cankar)	—80
vezano	\$1.20	Maksimilijan I.	—20
Rajski Glasovi, v slonovo	—20	Marija, hči polkova	—20
kost vezano	\$1.20	Mati, socialen roman	\$1.00
Sv. Ura, elegantno vezano	\$1.20	Malomestne tradicije	—25
Sv. Ura, v slonovo kost ve-	—70	Mir Božji	—35
zvano	\$1.20	Miklova Zala	—20
Skrbi za dušo	—60	Mirko Poštenjakovič	—20
Skrbi za dušo, elegantno ve-	—20	Na divjem zapadu, vez.	—60
zvano	\$1.20	Na indijskih otokih	—30
Nebesa naš dom, elegantno	—20	Najdenček	—20
vezano	\$1.20	Na jutrovem	—35
Vrtece nebeski	—40	Na krivih potih	—30

POUČNE KNJIVE:

Abecednik slovenski, 74 tan	—25	in 3. zvezek po	—20
Ahnov nemško-angleški tol-	—20	Naseljenci	—20
mač, vezan	—50	Na valovih južnega morja	—15
Angleško-slovenski in slo-	—25	Nesrečnica	—25
vensko-angleški slovar	—40	Nesgodan a Palavanu	—20
berilo prvo, vezano	—30	Nikolaj Zrinski	—20
berilo drugo, vezano	—40	O jetiki	—15
berilo tretje, vezano	—40	Odkritje Amerike, vez.	—80
Cerkvena zgodovina	—70	Pasjeglavci	\$1.00
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	Prihajba	—30
Domachi zdravnik, vezan	—75	Pregovori, prilike, reki	—25
Domachi živinozdravnik	—50	Pri Vrbečevem Grogi	—20
Evangelij	—50	Prst božji	—20
Fizika 1. in 2. del	—45	Pariški zlatar	—25
Hitri računar, vezano	—40	Randevouz	—25
Navodilo za spisovanje raz-	—70	Revolucija na Portugalskem	—20
nih pisem	—70	Senila	—15
Nemščina brez učitelja, 1.	—45	Simon Gregorčiča poezije	—45
in 2. del po	—50	Stanley v Afriki	—20
Nemščina brez učitelja, 1.	—1.20	Strahovalci dveh kron, 2	—20
in 2. del, vezano	\$1.20	zvezka	\$1.00
Občna zgodovina	\$4.00	Sherlock Holmes,	—30
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00	3., 4., 5. in 6. zvezek po	—80
Poljedelstvo	—50	Sveta noč	—20
Popolni nauk o čebelar-	—20	Srečolovec	—20
stvu, vezan	\$1.00	Strah na Sokolskem gradu,	—50
Postrežba bolnikom	—20	100 zvezkov	\$5.00
Pouk zaročencem, vezan	—70	Strelec	—20
Prva nemška vadnica	—35	Sanjska knjiga, velika	—30
šadjereja v pogovorih	—25	Slovenski šaljivec	—35
Schimpffov nemško-sloven-	—20	Stiri povesti	—20
ski slovar	\$1.20	Teggethoff	—20
Schimpffov slovensko-nem-	—30	Turki pred Dunajem	—28
ški slovar	\$1.20	Trije rodovi	—50
Slovenski pravnik	\$2.00	Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
Slovar slovensko-nemški	—30	Zlate jagode, vez.	—30
(Janežič-Bartel), vez.	\$2.50	Zivljenjepis Simon Gregor-	—50
Slovenska kuharica, vez.	\$3.00	čiča	—50
Slovenska Slovnica, vez.	\$1.25	Zivljenja trnjeva pot	—30
Slovenska pesmarica 1. in	—30	Znamenje štirih	—30
2. zvezek po	—60	Za kruhom	—20
Slovensko-angleška slovni-	—20	Z ognjem in mečem, 7 zvez.	\$2.00
ca, vez.	\$1.00	Zivljenje na avstr. dvoru ali	—70
Spisovnik ljubavnih pisem	—40	Smrt cesarjeviča Rudolfa	—70

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rodolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glavnega tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljnja pojasnila tičočja se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glavnega tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.

6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse iztise Pravit Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravit, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

V ruskem ujetništvu se nahajajo: Jožef Krevs iz Dol. Dobrave pri Trebnjem; Aleksander Ličan iz Ilirske Bistrice, ki se je nahajal pri posadki v Przemyslu; Jožef Hauptmann iz Ljubljane, tudi on je bil v Przemyslu; Adolf Mikul iz Ljubljane; Fran Bukovec iz Laške vasi pri Soteski; Janez Denič iz Stranske vasi, fara Smilj; Karol Jakše, posestnik z Broda; Fran Kastelic, posestnik v Rakovniku; Fran Ovečjak iz Jame pri Kranju.

Pogreša se Mihael Zavašnik od 7. lovskega bataljona, dodeljen 8. lovskemu bataljonu. Javorje, pošta Smartno pri Litiji. Zadnjič je pisal s severnega bojišča 22. oktobra. — Pogreša se Jožef Knap, korporal 27. domobr. pešpolka, 14. bataljona, doma iz Grosupljega.

Ranjenci. Dne 21. aprila so pripeljali v Ljubljano 322 ranjenecov s karpatskega bojišča; med njimi sta se nahajala tudi dva častnika in dva umobolna vojaka. — Dne 24. aprila so pripeljali v Ljubljano nadaljnjih 99 ranjenecov.

Del pri Ljubljani. Vojna je naradila iz naše "doline veselja" (Lusttal) dolino žalosti, kakor se je sploh zaobrnilo povsod po svetu. Izmed vseh naših vojakov sta dosedaj zanesljivo padla le dva, verjetno pa več, ker od nekaterih ni sploh nič glasu. Precej jih je ranjenih po raznih bolnišnicah, veliko pa tudi ujetih med Rusi in Srbi. Iz ruskega ujetništva so se oglasili: Fran Vodnik, Jakob Mejač in Karol Panec iz Sibirije in v azijski Rusiji; razpotaknjeni so po raznih krajih gubernije Tomsk in drugod. V evropski Rusiji nad Črnim morjem pa sta Valentin Slabanja in Miha Vode in najbrž še kateri. Od srbske strani se je dosedaj oglasil le en ujetnik, Fran Slabanja. Eden naših Orlov je dobil odlikovanje za izredno hrabrost, to je Matej Moder, Vidna; njegov brat Ivan pa je bil v raznih bojih v Karpatih že trikrat ranjen, hvala Bogu, brez hujših posledic. Drugi se bore po Bukovini in v Karpatih, najmlajši se še vadijo v potrebnih telesnih in želočih umetnostih po Ljubljani. Mi doma se trudimo po polju, da pridelamo sebi in Janezom potrebne kruha.

Iz Rafolč. Kakor drugod, je tudi iz naše občine odšlo na bojno polje večje število mož in fantov. Na zadnjem naboru sta bila zopet poklicana dva moža in so enega potrdili, namreč Matijo Kotnika, posestnika iz Verhovelj. Vseh skupaj je v vojaški službi in na bojnem polju 34, in sicer 16 mož in 18 fantov. Dva moža sta že postala žrtev vojne. Prvi je bil Leon Andrejka, posestnik iz Verhovelj, ki je umrl v bolnišnici na Dunaju vsled ran, zadobljenih na severnem bojišču; drugi pa je Janez Mav, posestnik iz Rafolč, ki je umrl v bolnišnici v Sarajevu radi prehlajenja, zadobljenega na

južnem bojišču. V ruskem ujetništvu se nahajata Jožef Jeretina, posestnik iz Rafolč, in Jakob Gerčar, osmošolec iz Dupelj. Ranjena sta bila Janez Bernot, četovodja 27. domobr. pešpolka, in Jožef Poljane. Oboleti so radi mraza Janez Cerar, Jakob Breznik, Janez Capuder iz Rafolč, Luka Bernot in Fran Dolinšek iz Dupelj. Pogrešajo se: Matevž Breznik, ki že ves čas ni pisal; Anton Iglič, ki že meseca oktobra odšel na bojišče in še ni nič odpisal; Jožef Šter, kateri je bil v trdnjavi Przemysl in je zadnje pismo pisal še začetkom decembra.

Iz Kolovrata. Iz ruskega ujetništva sta se oglasila, že med mrtve šteta, Jožef Pavšek iz Zvarulj in Janez Kralj iz Podlipovec. — Prvi čebelni roj je dobil posestnik Anton Strmljan že 16. aprila. Gotovo redek slučaj!

St. Jur pri Kranju. Iz naše fare je v zadnjem času zopet nekaj fantov obleklo vojaško suknjo. To je prav občutno, posebno v Srednji vasi, kjer so pobrali vse fante. Nekaj naših vojakov je bilo ranjenih, bili so doma na dopustu, potem pa zopet odšli nazaj nad Ruse. Trije so pa v ruskem ujetništvu: Janko Svetel, Lovrene Prestor in Fran Jare. Poslednji je pisal dne 30. januarja, pismo je pa došlo dne 18. aprila. Piše, da je zdrav. Ujet je bil 23. decembra. Hodioli so v ujetništvo 14 dni, 16 dni so se pa vozili. Nahaja se v Skobelevu, Ruska Azija. Tam so tudi Jakob Gasperlin iz Laž, Tomažev in Ukov iz St. Jurja. Sentjurjani se oglašajo iz vojne še precej dobro, le eden ne, ki je bil v Przemyslu. Fran Kurnik je pa padel na bojnem polju. — Občinski svet je v svoji seji dne 11. apr. imenoval župnika Janka Šiško častnim članom naše občine.

Iz Trčica. Pred kratkim sta došli iz Rusije dve veseli novici. Že davno za mrtvega proglašeni trgovca Fran Rotar se nahaja zdrav v ujetništvu, in sicer daleč doli pri Transhajkalu. Dne 26. avg. je bil ranjen, od tedaj ni dobila so-proga nobenega glasu o njem. Zato tem večje veselje sedaj, ko je prišla ta vesela vest. Par dni pozneje je prišla novica, da je živ v ujetništvu na Ruskem bivši načelnik Orla Vinko Zupan. Očividno se ga hoteli videti mrtvega in tudi njegov grob. Tudi naši časopisi so poročali, da je umrl za kolero. Zvonilo mu je že in brala se je zanj maša zadušnica. Sedaj pa izvemo, da je 23. oktobra bil ujet v bitki pri Novem mestu v Galiciji. Ravno ti dve novici kažeta, da ni še vsakega prišleti med mrtve, četudi se osem mesecev ni oglasil, kakor se razvidi iz prvega slučaja Rotar.

Rekviriranje žita. Deželna vlada v Ljubljani je vpeljala rekviriranje (pobiranje) žita po deželi, da odpomore onim krajem, kjer vlada pomanjkanje. Največje po-

manjkanje je v mestih in na Kra-su. Žito se plačuje po možno najvišjih cenah. Seveda se vsakemu pusti toliko, kolikor potrebuje za preživljenje svojih, in sicer služi za podlago uradni izkaz o zalozga žita. Rekviriranje se vrši enkrat potom prostega nakupa v to po-oblaščenih zaupnikov. V dobro tistih, kateri trpe pomanjkanje, kakor tudi v dobro kmetov svetuje vlada, da naj vsakdo, ki je več pridelal, kakor potrebuje za svoje gospodinjstvo, prostovoljno odda, ker bi sicer morala vlada pod najvišjo ceno odvzeti razpoložljive zalozge. Rekviriranje se ne vrši samo na Kranjskem, ampak tudi v drugih deželah.

Veliko kino-gledališče. Dne 1. maja je otvorilo v deželnem gledališču v Ljubljani svoje predstave veliko novo kino-gledališče "Central", ki si je stavilo za nalogo, prirejati poštene predstave (s premikajočimi se slikami) ob kolikor mogoče nizki vstopnini. To podjetje si je izbralo za svoje delovanje prostorno deželno gledališče.

25letnica. Na zadnjem obnem zboru Kranjske kmetijske družbe je izjavil poslanec župnik Piber: Dolžni smo, da izrazimo zahvalo predsedniku naše družbe g. komercijalnemu svetniku, poslancu Povsetu, ki že 25 let kot predsednik in podpredsednik vodi modro družbo in jo je znal modro voditi v težavnih časih kmetijstva v korist. Želi, naj bi še dolgo let tako očetovsko vodil družbo, kot jo je dozdaj (Pritrjevanje). Predsednik komere. svetnik Povše je odgovoril: Zahvaljujem se za čestitke. Na večer mojih dni mi bi največja radost, če postane kmetijski stan srečen in živi v blagostanju.

ŠTAJERSKO.

V ruskem ujetništvu. Iz Ptuj. Dobili smo poročilo, da je naš rojak Mihael Menoni iz Rogoznice, ki je služil kot vojak na severnem bojišču, prišel dne 24. marca v rusko ujetništvo.

V hudi stiski — kakor poročajo z Dravskega polja — so sedaj tisti mali posestniki, ki so po zadnjem popisovanju zruja imeli majhno množino, n. pr. okrog 50 kilogramov. Od oblasti določena mera seveda ni dovolj, da bi se preživeli, ter so svoje zrnje že porabili ali pa bodo kmalu, morda pa si sedaj ne morejo kupiti, ker jim župan ne sme dati dovoljenja, ker so imeli toliko žita, da bi moralo zadostovati do žetve, če bi ga porabili le od oblasti določeno mero, ki pa je seveda popolnoma nezadostna pri težkem delu in pomanjkanju še drugih živil.

Umrl je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradu dne 23. aprila uradni južne železnice Roman Engle, star 46 let. Engle je bil dlje časa nastavljen na celjskem kolodvoru.

Nagrade za nabiranje hroščev. Iz Celja poročajo: Vsled posredovanja dr. Korošca in dr. Verstovška bodo tudi letos dežela in okrajni zastopi v onih okrajih, kjer nastopijo rjavi hrošči, plačevali običajno nagrado za nabiranje.

Na živinska sejma v Ptuj dne 20. in 23. aprila se je prignalo 120 konj in 802 glav goveje živine. Na svinjski sejem dne 21. aprila pa so pripeljali 604 svinj.

Gostilno v Narodnem domu v Mariboru je prevzel s 1. majem Gjuro pl. Valjak iz Trsta.

KOROŠKO.

Poroča. V mestni župni cerkvi sv. Ilja v Celovcu sta bila 23. apr. poročena Lovro Messner, kadetnik aspirant pri domobr. polku št. 4, prej učitelj v Železni Kapli, in gđ. Karolina Smola iz Celovca.

Bolani na umu se je vrnil iz vojske Anton Tavšič, podomače Topij v Dražji vasi pri Grabštanju. Bil je vedno vrl pristaj slovenske stranke. Njegova mlada žena je radi tega v velikih skrbih.

Iz ruskega ujetništva je pisal Fran Solnier iz Rožeka. Nahaja se v mestu Petropavlovsk v Sibiriji. Piše, da je zdrav in da je tam hud mraz. Dopisnica je pisana 14. marca in je dospela sem 14. apr. torej je hodila ravno mesec dni. Služil je pri pešpolku št. 7.

PRIMORSKO.

Vojaške vesti. Umrl je 7. aprila v Košicah (Kassa) na Slovaškem Anton Bačar 47. pešpolka, doma iz Uhanj pri Ajdovščini. Lečil se je tam na ranah, dobljenih v Karpatih, prisadil se je pa še zavrati legar, kateremu je podlegel. Pokojnik je brat dr. Bačarja, zdravnika v Gorici. — V pomožni bolnišnici Rdečega križa na Travniku v Gorici je umrl vojak Maks

Žorž iz Vipave doma, star 18 let. Dodeljen je bil delavski stotniji. Pobralla ga je meningitis. — V ujetništvu v Rusiji so poleg seznama, došlega vojnoinformacijskega urada v Gorici: rezervni poročnik Fran Pavlin iz Gorice, 47. polka, ujetnik v Moskvi; Kristijan Lokar iz Lokavea, 20. lovskoga bataljona, je naveden kot ujetnik v Rusiji, kraj, kjer se nahaja, ni zabeležen; Fran Čej s Trnovoga pri Gorici, 7. lovskoga bataljona, se nahaja v Bijsku, gubernija Tomsk, Sibirija. — Padel je na severnem bojišču sin znane krčmarja Figeljna na Travniku v Gorici. — Za mrtvega je izkazan v seznamu vojnoinformacijskega urada v Gorici Ivan Suligoj, korporal v črnovojnskem maršbataljonu št. 29.; rojen je v Trebuši leta 1877. — Umrl je za legarjem v vojaškem lazaretu v Gorici enoletni prostovoljec Karl Höfler, star 18 let, doma iz Kathreina. — Pogreša se l. 1885. rojeni Peter Nardin z Vogrskega. Odšel je sredi avgusta na severno bojišče kot rezervist 27. domobr. pešpolka, 8. stotnije. Pisal je enkrat med potjo. Od tedaj ni nobenega glasu o njem. Vsa doseđanja poizvedovanja so bila brezuspešna. Pogreša se od 9. januarja Lovrene Carli, infanterist 17. pešpolka, 5. stotnija. Po njem poizveduje Marija Carli na Ponikvah št. 63, pošta Slap ob Idriji. — V Gorico so došli sledeči ranjeni in bolni vojaki: Fran Štrukelj in Jakob Urdih, črnovojnski; R. Galaš, Anton Vizintin, Edvard Štrosar, Josip Boštjančič, Peter Cevdek in Stefan Doljak, 47. pešpolka; Felician Turel in A. Koejančič, 87. polka; Elija Slivkovič, Ludovik Karoly in Rudolf Erdej, zrakoplovci; Vinko Gorkič, 27. domobr. polka; Josip Brešan, 26. pešpolka; Edvard Terkuč, 7. lovskoga bataljona; Alojzij Koejančič, 9. topničarskega polka; Fran Kravanja, 5. polka; Josip Brešan, 26. polka, A. Bresan, obmejne stotnije; Matija Tratnik, kolesar. — Vojnoinformacijski urad v Gorici izkazuje: ranjen je Mihael Polenčič iz Biljana, vojak 4. pešpolka, 2. stotnije, rojen l. 1883; Ivan Vre iz Krmine, rojen l. 1890, vojak 4. polka, se nahaja v ujetništvu; Alojzij Jelen se nahaja v ujetništvu v Samarkandu v Turkestanu; Henrik Aron iz Renč, 4. pešpolka, 2. stotnije, je ranjen; Josip Čufer z Grahovega, rojen l. 1880, ranjen; četovodja Alojzij Ferfolja iz Gorice, rojen l. 1889, ranjen; Avgust Gorjanc iz Deskel, rojen 1890., ranjen; Anton Jereb iz Cerkna, rojen 1893, in še drugi Anton Jereb iz Cerkna, vsi istega polka.

Krompir za saditev. Furlanska gospodarska družba je dobila vagon lucijskega krompirja (Lucia-Erdäpfeln) za saditev. To bodo posadili v gorški okolici in v Furlaniji. Furlani se bodo lotili splošno bolj pridelovanja krompirja. Člani dunajske občine so bili v Gorici radi dogovora, da bi dobivali Dunaj zgodnje prideleke z Goriškega, ogledali so si tudi za krompir nameravana polja pri vili Vičentina in Ogleju.

Regulacija rek in pritokov. V Trstu se je vršila seja stadnega odbora za regulacije rek in hudournikov, v kateri so se določila regulacijska dela za drugo polletje. Določila so se dela za dobo od 1. aprila do oktobra s 140.000 K, in sicer za Tolmin, Dolje, Kamno in Smast 18.000, v srednjem in spodnjem toku Soče se izvršijo regulacijska dela v Foljani, Kaseljani, pri Fiumicelu, z zneskom 36 tisoč 500 kron, pri Torre blizu Topoljana 4800 K. Za razna dela ob Vipavi je določenih 10.000 K (8000 K ostanka in 2000 K novih), za vzdrževanje del dosedaj izvršenih 16.000 K, za morebitne potrebe, škode itd. 13.900 K, za dela glede hudournika v gornjem toku Soče in v Vipavski dolini 24.500 K, ostalo pojde za stroške za urade itd. Ostalo pa je še od denarja prejšnjih dob 32.000 K. Tako se bo moglo razpolagati sedaj s svoto 172.000 K. Namestnik baron Fries je obljubil svojo pomoč za gospodarsko povzdigo dežele in se je obrnil posebno do zastopnikov ministrstev za podpiranje in pospeševanje gospodarskega dela v prid Goriško-Gradišanske.

Nove maksimalne cene. Od 17. aprila so določene za Gorico te cene: kruh po predpisu 64 v kg, fine testenine 1 K 28 v kg, goveje meso: zadnji deli 3 K 20 v, sprednji deli 2 K 80 kg; krompir 24 v, sladkor 92 oz. 96 v kg, mleko 28 v, sol 28 v kg.

VABILO

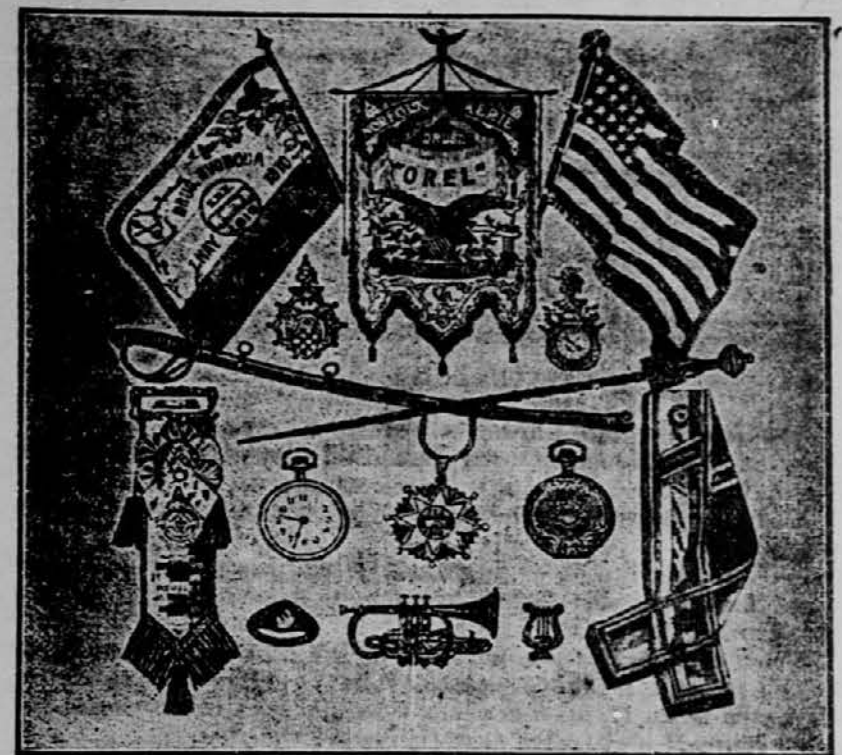
na
PLESNO IN ZABAVNO
VESELICO,
katero priredi
društvo "Slovenski Gozdar"
št. 217 S. N. P. J., Davis, W. Va.,
v soboto dne 29. maja t. l.
v društveni dvorani.

Začetek veselice ob 7. uri zvečer. Vstopnina 50¢. Dame v spremstvu možkih proste vstopnine.

Ker je čist dobiček namenjen v korist društvene blagajne, zato vpljudno vabimo vsa cenjena društva in posamezne rojake iz Davis, Thomas in Frances, da se našes veselice kolikor mogoče v polnem številu udeležijo. Na veselici bode igrala Premogarska godba iz Thomasa. Za vsestransko zabavo bode tudi dobro preskrbljeno. Za obilo udeležbo se priporoča odbor.

Josip Skuk, tajnik dr. S. G. (26-28-5)

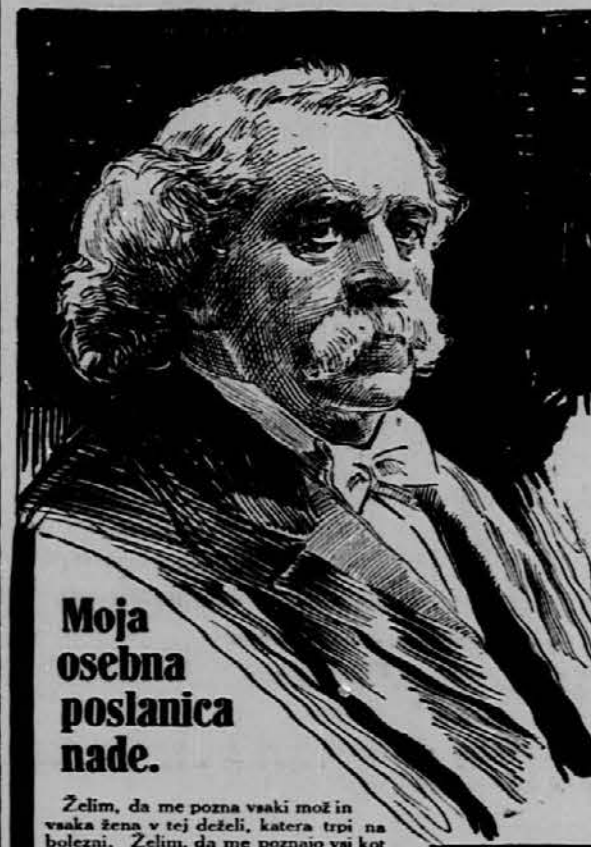
Kje se nahaja FLORIJAN KOMPARE? Biva že 26 let v Združenih državah. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve o njem, da mi poroča, ali naj se sam javi na naslov: Max Florjančič, Box 175, Moon Run, Pa. (26-5-2-6)

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalice, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, privesek, prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene sacene vprašate. Upranjanje Vas stane le 2c. pa si bodele prihranili dolarje. Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite posaj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Moja
osebna
poslanica
nade.

Želim, da me pozna vsaki mož in vsaka žena v tej deželi, katera trpi na bolezni. Želim, da me poznajo vsi kot prijatelja—da vedo kdo sem in kak sem stonil v uteklosti in kaj delam sedaj. Moja slika vam lahko spomni, da sem odel v medicinski prakti, katero vrim še dolgo vrsto let; moji lasje so danes sive, belje povzroča znanje, želim, da mi vsak bolan mož in vsaka bolna žena zaupa svoje težkoče in tajnosti; vsakemu bom dal poln svet, ker želim, da sem z vsakim dober prijatelj. Pišite po brezplačno knjižico, katero vam nudim, in čitate moje poslanice nade.

ŽELODČNE
BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha in funkcionalne bolezni srca se lahko vspešno zdravijo privatno na domu in z majhnimi stroški.

Želimo tudi, da se seznanite z našim vspešnim načinom zdravljenja na domu takih boleznih kakor so sifilis, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna slabost, moška nemoč, semenotok, slabost možganov, kongestivna striktura, bolezni na mehurju in ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar-nih organih na katerih mnogi možiki toliko trpijo.

Zdravniška knjižica, katera šteje
96 strani, zastonj.

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih moral znati vsak mož in vsaka žena; posebno pa so ti podatki koristni tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torej hočete znati, kako bi dobili nazaj svoje staro zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno knjižico in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali one bolezni. Ne pošiljajte denarja! — pošljite samo vaše ime in naslov na spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšno ničvredna sredstva, temveč čitate to knjižico, katera je kaziplot k zdravju, in črpate iz nje pravocane nasvete in podatke. Pri tem lahko zveste, na čem vi trpite in kako se more vaša teškoča obvladati.

Kupon za brezplačno knjižico.

Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes. Plačate potrebno poštino, da dobimo pismo o pravem času.

DR. J. RUSSELL PRICE CO.,

S. 1100, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.,

Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštine prosto.

Ime in priimek.....

Štev. in ulica ali Box.....

Mesto.....

Država.....

Največ denarja iz Amerike se nalaga v

MESTNI HRANILNICE
LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1914 je znašal nad 740 milijonov kron.

Hranilnih vlog nad 44.5 milijonov kron. Rezervnega zaklada nad 1,330.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka.

Nevzdržene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po

c. kr. deželni vladi

izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven in občine občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja v to hranilnico.

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.,
NEW YORK.6104 St. Clair Ave., N. E.
CLEVELAND, O.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

20

(Nadaljevanje).

Korporal je stopil naprej, z Marcela ob strani. — Moje meča ni tukaj, monsieur; bolan je; jaz ali pa moja nečakinja bova potegnili v njegovem imenu. — Kaj rečeš k temu, deklica? — je rekel župan. — Morda njegova ljubica? — V sorodu sva si, — je rekla Marcela priprosto. — To nič ne da! Dobro, pa potegni ti v njegovem imenu in prinesi mu srečo! Vsi ti resni častniki in uradniki so zrlj z zadovoljstvom na Marcela, ko je segla z roko v posodo. Roko je držala toliko časa v posodi, da so se vsi natihi smejali. V mislih je še vedno molila. — Naprej! — je rekel častnik, da ji da poguma. Potegnula je listič ter ga izročila korporalu. Ta ga je odprl, prečital presenečen izustil neobičajno kletvico. — Citajte, korporal! — je rekel častnik, dočim je Marcela kot začarana strmela v strica. — Naravnost nevrjetno! — je vzkliknil stric Ewen ter še enkrat pogledal na listič, nakar ga je izročil seržantu. — Rohan Gwenfern — Eua! — je zaklical seržant, dočim se je oprijela Marcela strica ter skrila obraz ob njegovo rame.

Štirinajsto poglavje.

DAN NA MORJU.

Ako bi korporal in njegova družba, ko so obstali sredi Kromlaix na poti proti St. Gurlott, obrnili poglede proti morju ter pozorni gledali po vodi, bi zapazili daleč zunaj na morju črno piko, sedaj vidno, sedaj zopet skrito v valovih. Ta črna pika je bil čoln, ki se je zibal na morski gladini.

V sprednjem delu čolna pa je sedel mož, zatopljen v globoke misli. Večkrat se je poželjivo ozrl proti obali, kjer je mrka jutranja luč obsevala pečine ter žarela na strehe vasice. Drugič zopet pa je zrl naprej na morje, kjer je bilo semptam vičeti na daljnem obzorju jadernice, hitečo proti obali Anglije.

Rohan Gwenfern se je bil dvignil pred jutranjo zoro ter odšel s čolnom nekaj milj od brega, kjer je mogel prosto dihati ter se je čutil vsaj primeroma varnega. Zibaje se na valovih je videl, kako se je vasica prebujala. Zapazil je sivi dim, ki se je pričel dvigati proti nebu; videl je živahno gibanje ljudstva, ki je vrelo na ulice ter se pripravljalo na odhod. Vse to je bil že dostikrat videl, a še nikoli s takimi čustvi kot danes. Preje je zrl na to sliko z ravnodušnostjo, sedaj pa z bolestinim hrepenenjem.

Lasje so mu vihrali krog obraza, ki je bil bled radi številnih prečutih noči. Oči so bile podlute s krvjo in obrvi stisnjeni. Vse to pa ni moglo razdeljati, ali vsaj zmanjšati lepote tega moža. V njegovem pogledu ni bilo nič divjega, a nekaj, kar je bilo še bolj nevarno — sila nepremagljive volje.

Moža pa je stresalo kot vsled strahu in oziral se je naokrog kot v pričakovanju, da se bo kak neviden zasledovalec dvignil iz morskih valov. Večkrat se je zasmeljal in včasih upravljal histerično. Celo njegovo vedenje pa je bilo ono zasledovane divje živali, ki sliši iz daljave pritažene glasove in udarce stopinj.

Vse je bil zopet premislil, od konca do kraja. Čim bolj pa je mislil, tem trdnješi je postajal v njem sklep. Vedel je, da je njegovo ime v seznamu bodočih novincev; da je napočil usodepolni dan in da bo pred večerom slišal o svoji usodi. Vedel pa je tudi, da je njegov del izbran, da se bo upiral do smrti, če bi bil poklican.

Čutil je velikost sile, s katero se je hotel spustiti v boj. Da bi bila cela dežela, vsi sovaščani, njegovi sorodniki in morda celo Marcela sama proti njemu. To ga pa ni niti najmanj omajalo v njegovem sklepu. On noče služiti Pošasti, katero črti iz vse duše: rajše pogine.

Težko in mučno bi bilo popisati vse misli, ki so se podile Rohanu po glavi. Opisati pa bomo nekoliko njegov duševni razvoj.

Rohan je bil človek, kojega življenje je poteklo v samoti. Samota pa ga ni pokvarila, niti obrnila njegove duše na notri, temveč je ojačila v njem naravne nagone usmiljenja in udanosti. Z ljubeznijo do prostosti vred je združeval v sebi simpatije do vseh bitij, ki so bila prosta kot on. Sovražil je prelivanje krvi v katerikoli obliki in njegova dnevna molitev je bil mir, — mir dobremu Bogu v nebesih, mir ljudem na zemlji, ljubkim pticam, ki grade svoja gnezda na pečinah in črnim morskim psom, ki se mu bližajo v duplinah ter se ozirajo z zaupanjem vanj. Svoje ogromne telesne moči ni nikdar uporabil za kaj slabega.

Poguma mu gotovo ni manjkala. Nobenega tekmeča ni imel med pečinami in na morju. Njegova neprestana raziskovanja, tekoni katerih se je seznanil z vsako skrivnostjo razorne obali, so celo kazala nekoliko pustolovskega duha. Dejstvo, da bi moral iti k vojakom, pa ga je napolnilo z grozo — in treba je priznati — tudi s strahom, katerega čuti bojazljivce.

Predhodki in strast kot je divjala v srcu Rohana, ponavadi ne polnijo sre priprostitih ljudi. Dasiravno nežen in občutljiv po naravi, bi nikdar ne občutil vse globokosti ljubezni ali straha, da se ni sestel z mojstrom Arfollom.

Iz rok starega župnika, predhodnika očeta Rolanda, je prišel Rohan v one tega potujočega učitelja. Veliko ur sta presedela skupaj pod kakim samotnim dolmenom ali v kaki duplini ob obali in z ust mojstra Arfolla je pil Rohan mnogo skrivnostnih nauk. Slišal je povesti iz sv. Pisma in zopet strašne zgodbe iz časov groze, francoske revolucije.

Na ta način je sejal mojster Arfoll svoje seme. Ponavadi je padlo to seme na nerodovitna tla, — na narave brez duše, ki niso zmožne nobenega razumevanja. Včasih in posebno v tem slučaju, pa je obradilo seme nepričakovano obilen sad. Rohanovo sovraštvo do tiranstva in prelivanja krvi je bilo kmalu tako globoko kot ono mojstra Arfolla.

Počasi in počasi, leto za letom, se je pričel Rohan zavedati, da je izgubilo človečanstvo vsled izjalovljenja francoske revolucije svojo najlepšo priliko, da pride do veljave. Mesto svete boginje prostosti pa je vladala Francija in celi svet surova sila. Na svoje lastne oči je videl, kako je šel leto za letom preko Kromlaix-a "angelj" konskripcije ter zaznamoval vrata s krvavim znamenjem. Na svoja lastna ušesa je slišal leto za letom jok udov in sirot. V svojem srcu pa je vedno bolj čutil silo, ki povzroča vse to...

Sedaj pa je prišla vrsta nanj! ... Kako mogočen, kako ljubeč je objem velikega, mirnega oceana! Razburjeni duh Rohana se je pomiril, ko je tako mirno plovil po gladini.

Prostost vodovja je bila z njim in prosto je mogel dihati. Kot plavajoči galeb, sedaj viden, sedaj skrit, se je dvigal čoln in zopet padal v lahkih valovih morja.

Slišal je zvonjenje iz kapelice, videl malo vasico polno vrvežja in semptam je prodrl do njega glas. Nato je bilo zopet vse tiho.

Ko so potekale ure, se je dvignil močnejši vetrič in pustil je teči čoln prav ob vetru. Oči so se mu razbistrile in čut prostosti se

je povečal. Skoro je pozabil na svoj strah v mameči razigranosti bitrega gibanja.

Prišel je poldan in še vedno je bil na vodah. V tem času je dospel na to mesto, povsem mirno, ki je bilo pokrito z morskimi rastlinami. Med temi pa so plavali galebi in druge morske ptice. Ko je prišel čoln mednje, se ni nobena premaknila ter bi jih lahko prijel z roko. Sklonil se je preko čolna in naenkrat je zapazil neštivilne legije slaničkov, katerim so sledile črne sence rib-roparic. Pod njim je bil boj za življenje in obstanek, a tudi nad njim in krog njega.

Ko se je tako sklonil ter zrl v globlino, so se ga polastile žalostne misli. V nešteti bitjih oceana je videl velike armade, zasledovane od drugih, hrepenenčih po krvi. Skrvnost iz groza globočine sta ga polnili s strahom in dvignil je pogled v višino. A tudi tam je zapazil ptice roparice, ki so zasledovale njihov plen, brez prestanka in miru.

Pred kratkim je bilo videti vse lepo in mirno; sedaj pa je bilo vse okrušno in strašno. Nahajal se je obraz v obraz s postavo življenja, da namreč zasleduje ena stvar drugo. V tem trenutku pa je tudi spoznal, da je narava samoposebi kruta.

Sledile so pokojnejše misli. Mogoče pa vendar ne bo izžreban, dasiravno je bilo malo vrjetnosti, da bi ušel, ker si je konskripcija ponavadi izbrala najbolj močne moške. Bog bo mogoče dober ter mu bo še enkrat prizanesel. Spomnil se je svojih sovaščanov kot naprimer Mikel Grallona, ki je že opetovano ušel konskripciji, dasiravno je bilo njegovo ime v seznamu. Bil je mogoče preveč prost in v zadnjem času preveč srečen, da bi tako ostro kot mojster Arfoll občutil bolesti drugih.

Navajen je bil, da je hodil dolge dneve naokrog brez vsake hrane in ta dan ni še ničesar zavžil, niti popil. Vsa lakota in vsa žeja sta bili v njegovih očeh, ki so zrlj proti kopnemu. A gorja! Videl je temni, veliki Menhir, sličen usodni, cesarski obliki, ki je čepela nad Kromlaix ter mu branila povratek na dom. (Nadaljuje se).

Dr. Josip V. Grahek.

EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA.

Zdravim vse bolezni molke, ženske in otročje
841 East Ohio St., (Allegheny) N. S. Pittsburg, Pa.
Hosmer Hotel Payphone — Kor. Stev. 1, 2, 3 in 4 včasih naravno do moje hiše

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakšnih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.
Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.
V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.
Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah,

Delo okusno. Izvršuje prevode v drugo jezik.

Unijasko organizirana.

Posebnost se društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

HARMONIKE

Došli smo s harmonikami vseh vrst in velikosti, a posebno pa s harmonikami, ki so v uporabi v vsaki družini. Vse harmonike so v celoti izdelane v Ameriki. Vse harmonike so v celoti izdelane v Ameriki. Vse harmonike so v celoti izdelane v Ameriki.

JOHN WENZEL

1017 N. 63. St. Cleveland, Ohio.

Za slovenske grafofonske plošče, Columbia grafofonske, zlatino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC, Kans.
Frontenac,
(7-11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem najdete važne vesti vsakega dne vesti iz stare domovine in zanimive povesti.

Vse osobije lista je organizirano in spada v strokovne unije

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravno.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kašipotov in posetnikov gostila.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in v sredo svečer od 8 do 10 ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za denške in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zraščajo v 6 tednih kraani, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškimi krasne brke in brado in nebo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, koščol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ošlebine v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pošite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ, Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov. na 20-tih straneh in vsaka stran je 104 pri 133 palca velika
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v zramkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

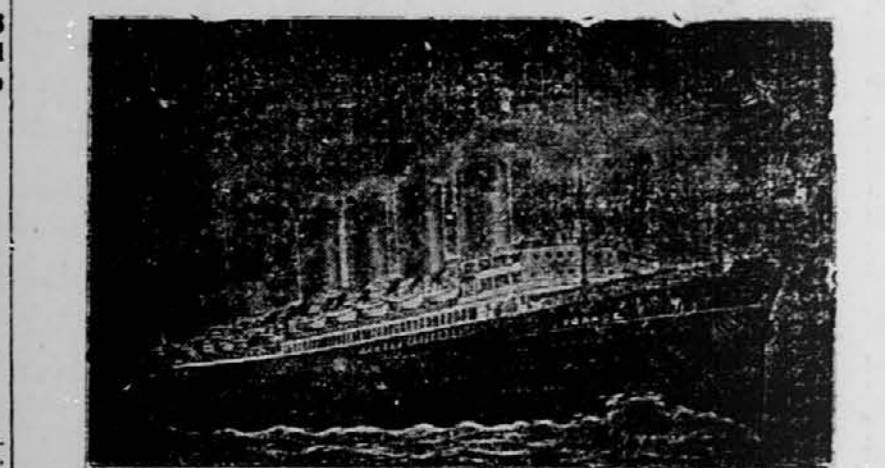
Prirejena za slovenski narod, sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)
Direktna črta do Havre, Pariza, Svico, Inomosta in Ljubljano

Postni parniki na:
"LA SAVOIE" na dva vikla
"LA LOIRE" na dva vikla
"LA FRANCE" na dva vikla

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Chesbrough Building.
Postni parniki odplujejo vedno ob sredah in pristanjajo Slovina 57. N. E.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dosepejo denarne pošiljatve tudi sada zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev (sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.